

DOMOLJUB

ŠTEV. 44. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42

V LJUBLJANI, DNE 30. OKTOBRA 1929

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Varčujmo!

Svetovna vojna je dolga leta brezobzirnino uničevala, kar so narodi in države sveta v desetletjih privarčevali in zgradili. Vsi vojskujoči narodi, zmagovalci ali premaganci, so bili po vojni enaki v tem, da jim je vojna uničila ogromen del narodnega premoženja in jim prinesla revščino.

Propaganda za varčevanje.

Zato je razumljivo, da se je po vseh državah po končani vojni občutilo pomikanje kapitala. Zato se je tudi postavilo geslo: »Varčujmo in gradimo, da bomo popravili škodo svetovne vojne!«. L. 1924. se je celo vršil prvi mednarodni kongres hranilnic, ki je razpravljal poglavitno o tem, kako pospeševati pri narodih varčnost. Eden izmed sklepov mednarodnega kongresa je bil tudi ta, naj se vsako leto 31. oktober posebno posveti propagandi varčevanju z besedo, s tiskom in s sliko.

Ce so potrebo po širjenju varčevanja občutili veliki in bogati narodi in države, koliko bolj velja to za nas Slovence in za našo državo Jugoslavijo.

Varčevanje je potrebno za posameznika. To je pogoj njegove gospodarske neodvisnosti, gospodarske samostojnosti. Kdor se mora venomer zadolževati in leze iz enega dolga v drug dolg, ta ni svoboden. Neprestano so nad njim kot meč opomini njegovih upnikov za plačilo dolga in obresti.

Varčevanje krepi voljo.

Varčevanje je samopremagovanje. Le tisti more varčevati, ki se zna premagati, ki si zna odreči. Jasno je torej, da se s takim samopremagovanjem krepi volja, da se s tem utrjuje značaj. Močna volja, kremenit značaj pa je pogoj za življenjsko srečo. Ne more biti srečen človek, ki je svdložen svojim željam in nagnjenjem. Kolikor več razvad ima človek ali narod, toliko bolj je omejena njegova sreča.

Alkoholizem.

Pa poglejmo, kako je pri nas glede naših navad ali bolje razvad, kako je zlasti pri naši mladini! Ali ni alkoholizem

hud plevel, ki bujno poganja na njivi zapravljalivosti? Ali ni ta alkoholizem velik madež na našem narodnem imenu? Ali ni ta alkoholizem velika moralna nesreča za posameznika, za družino, za narod? Ali ne pomeni ta alkoholizem vsako leto več kot milijardo kron gospodarske škode? In vendar so še številna dobrodelna in kulturna društva, ki spravljajo skupaj sredstva za svoje dobrodelno in kulturno delo na ta način, da prirejajo ljudske veselice, ljudske plese, ljudsko pijančevanje. Taka društva so sramota in poguba za narod, posebno pa poguba za mladino, ker z zapeljevanjem mladine k veseljačenju in zapravljanju uničujejo srečo naroda in njegovo blagostanje že za ves bodoči rod.

Lišpanje.

Resna ovira varčevanju je tudi lišpanje. Kako ogromni so milijoni, ki jih izdajamo za modne stvari! Naše državno gospodarstvo je pasivno; mi, žalibog, veliko več moramo uvažati, kakor izvažamo in se s tem neprestano zadolžujemo na inozemstvo. In velik del tega uvoza tvorijo modne stvari, potrebščine za vsake vrste lišpanje. Naloga vzgoje bi bila, da se ženski rod v tem zresni in da naj bi mlada dekleta pomislila, da bodo za zakon in za družino pač malo pripravljene, ako si bodo za poroko spravile skupaj le veliko škrimjo lišparij.

Odgovornost.

Moralno načelo velevala, da je vsakdo odgovoren za svoja dejanja. Načelo odgovornosti pa tudi velevala, da moramo v mladih letih misliti na svojo bodočnost, misliti na svojo bodočo družino in misliti na svoja stara leta. Čim bolj prevladujejo v naši zemlji tvornice in rastejo mesta in industrijski kraji, tembolj vidimo, kako mladina beži z dežele v mesta in v tovarne. V zvezi s tem pa nastaja za naše občine važno vprašanje, kako bodo pre-skrbovale tiste delavce in njihove družine, ki se na stara leta iz mest in industrijskih krajev vračajo onemogli in brez sredstev v svojo domovinsko občino, da jih redi. Mladino, ki gre v mesta in indu-

strijske kraje, moramo pripraviti in vzgojiti za samostojnost, vzgojiti v njih zavest, da so odgovorni za svojo družino in za svoja stara leta in da so zaradi tega dolžni v mladih letih pridno delati in skrbno varčevati. Vprašanje, kako zmanjšati število onih, ki se vračajo na stara leta v svojo domovinsko občino, se da rešiti le na ta način, da mladini damo na pot v tujino najvažnejše: smisel za varčevanje.

Na svoji zemlji — svoj gospod.

Radi se pritožujemo, da vlada v naši zemlji tuj kapital, da je tujec gospodar naših največjih podjetij in da tujec izkorišča naša prirodna bogastva in našo delovno silo. Ni zadosti proti temu se pritoževati. To je zlo, to naše gospodarsko suženjstvo, tako veliko in tako težko zlo, da moramo vsi misliti in vsi delati na tem, kako bi se čimprej osvobodili izpod gospodarskega jarma tujega kapitala. Tudi tukaj je edina pot in edino sredstvo varčevanje, ustvarjanje našega narodnega domačega kapitala. Pri tem delu mora vsakdo sodelovati, najsibo star ali mlad, reven ali bogat. Gospodarske postojanke tujca, ta največja gospodarska podjetja v naši zemlji, si bomo mogli osvoboditi le s privarčevanim kapitalom, ki bo toliko močan, da more ta podjetja prevzeti. Zato je ne le najlepše socialno, ampak tudi narodno delo v tem, da pridno delamo in varčujemo. S tem bo milijonski narod v kratkem mogel spraviti skupaj potrebna sredstva, da ustvarja svojo industrijo in osvaja tujo in da bodo vsi sinovi in hčere naroda dobili zaposlitev v domači zemlji.

Začetek — hranilnice in posojilnice.

Ni tako težavno pri nas delo varčevanja. Začetek je najtežji. Začetek pa, hvala Bogu, že imamo. V blizu poltisoč hranilnicah in posojilnicah, ki že dolgo vrsto let tiho, a tembolj vztrajno vršijo važno nalogo navajanja k varčevanju in zbiranja ljudskih prihrankov.

Zasluga teh hranilnic in posojilnic je, da so osvobodile naše ljudstvo od oderuštva. To pa ni bilo dovolj. Njihovo delo se nadaljuje, prihranki se zbirajo naprej in potem hranilnic in posojilnic se organizira in ustanavlja naša domača obrt, trgovina in industrija.

Največja zasluga hranilnic in posojilnic pa je v tem, da so one zbrale in še zbirajo kapital, da morejo nuditi cenejša posojila za izboljšanje in napredek našega kmetijskega gospodarstva. Da je naše kmetijsko gospodarstvo v zadnjih 30 letih toliko napredovalo, je zasluga predvsem naših hranilnic in posojilnic.

Hranilnice in posojilnice so bližnja prilagoditev za varčevanje. One imajo zlasti nalogo, da sproti rešujejo one male zneske, ki bi sicer propadli, ki bi jih sicer mladina zapravila. Hranilnice in posojilnice s svojim delovanjem tudi vsakemu nudijo najbolj jasn dokaz, da je varčnost treba nagraditi. Kako hitro se kapital v njih množi s tem, da se obrestni vsakoletno pripisujejo h kapitalu. Pri 5%-nem obrestovanju hranilnih vlog se vsaka glavica v 15. letu podvoji, v 23. letu potroji, v 29. letu početrji. Take stvari mora naša mladina znati. Ako je fant v položaju, da si 1000 Din na leto prihrani, mu naraste iz vsakoletnih tisoč dinarjev z obrestimi vred v 21. letih lepa vsota 37.500 Din. Ta primer dokazuje, kaj premore malenkost, če se druži z vztrajnostjo.

Vzgoja k varčnosti.

Če smo torej videli, kolikega pomena je varčevanje za posameznika, za naše socialno življenje, za naše narodno gospodarstvo, potem je dolžnost nas vseh, da se mladina, pa tudi odrasli, povsod in v vsaki priliki navajajo k varčevanju. Gotovo je največ priložnosti za vzgojo k varčnosti v družini. Vzgoja otrok k varčnosti v družini največ zaleže, ker se vrši z vzgledom in dejanjem. In koliko tisoč in tisoč prilik ravno nudi življenje v družini, da se otroci opozarjajo na varčnost, pri delu na polju, v vrtu, pri delu v hlevu, pri jedi itd.

Kakor družina, tako mora vzgojo k varčnosti pospeševati šola in zlasti mladinske kulturne organizacije. Te organizacije se morajo zavedati velike odgovornosti pred narodom in velike odgovornosti za bodočnost naroda. Zato morajo odločno odklanjati vse prireditve, ki bi napeljevale k zapravljivosti, gojiti pa v mladini to, kar napeljuje k treznosti, k samopremagovanju, k varčnosti.

Uspehe bomo dosegli, ako bomo delali. Naše zadruge to delo že vršijo. Treba je, da to delo razume in ta cilj hoče vsak posameznik milijonskega naroda. Tem večji bodo, čim več bo takih, ki bodo to razumeli in hoteli. Potem se bo tudi o nas lahko reklo: »Srečna država, katere državljani pridno delajo in varčujejo.«

Krasno posestvo

Kupci, ki ste si moje posestvo že ogledali in kateri ga še boste, ne verjemite lažnim ljudem, ki bližajo in lažejo čez moje posestvo! Kar sem v časopisu pisal, je vse res. Vsak naj vpraša v hotelu Skoberne v Celju hlevnega hlapca, kje je moje posestvo. Intihar Janez. Gorica 27, p. Celje.

Novice iz Belgrada.

Pretekli teden je bila podpisana važna uredba

o financiranju banskih uprav.

Glavne dohodke banovine bodo tvorili lastni banovinski davki, doklade na državne davke in drugi od države dani prispevki. Za izredne izdatke, zlasti za investicije (vložitev denarja v večje naprave) bodo banovine lahko najemale tudi posojila doma ali pa v inozemstvu. Proračune bodo sestavljali bani, odobral pa jih bo finančni minister. S 1. aprilom 1930 oblastnih in na bivšem Štajerskem tudi okrajnih doklad ne bo več in se bode uvedel nov način banskih dohodkov.

Važen dogodek preteklega tedna je bila ustanovitev takozvanih

okrožnih inšpektoratov.

Za našo dravsko banovino ima okrožni inšpektorat sedež v Mariboru, v čegar področje spadajo glavarstva Gornji grad, Dolenja Lendava, Konjice, Ljutomer, Maribor, Maribor desni breg, Maribor levi breg, Murska Sobota, Prevalje, Ptuj, Slovenjgradec, Celje in Šmarje pri Jelšah. V celi državi je 22 okrožnih inšpektoratov. Črnomeljki okraj spada pod okrožni inšpektorat s sedežem v Ogulinu. V neklih banovinah so razni okrajni pridržani nadzorstvu samega bana. — V pristojnost okrožnih inšpektorjev, ki delujejo po navodilih bana, spadajo 1. Skrb nad javno varnostjo na področju inšpektorata. 2. Nadzorstvo nad uradovanjem oblasti in organov občne uprave in nad delom občinskih oblastev in njihovih organov, kakor tudi nad organi ustanov, ki so podrejene oblastvom občne uprave. 3. Izdajanje navodil oblastvom občne uprave glede uspešnega izvrševanja službe. — Važno je, da rešuje okrožni inšpektor osebno pritožbe proti nepravilnemu delu oblastev seveda kot organ bana in v njegovem imenu. Za okrožnega inšpektorja za dravsko banovino s sedežem v Mariboru je že imenovan bivši veliki župan mariborske oblasti g. dr. Frane Schaubach.

Razprava o šumskih aferah je odgojena in sicer zato, da se zaslišijo kot priče bivši ministri. Obtoženci se namreč ves čas zagovarjajo, da so vršili le predpise, ki so bili odrejeni od strani gg. ministrov. Za slučaj, da so ministri taka in taka navodila res izdali, bo škandal tem večji. Če pa takih navodil niso izdali, nastane vprašanje, kako so vodili ministri nadzorstvo nad delovanjem svojih uradnikov.

Stanovanjski zakon

je vlada na predlog ministra sklenila podaljšati do 30. aprila 1930 in sicer samo za stanovanja ene do dveh sob, v katerih stanujejo uradniki in upokojeanci ali njihove vdove. Tako se stanovanjski zakon skuša stopnjema popolnoma odpraviti. Če bi se takoj ukinil docela, bi nastala precejšnja zmeda.

Ljudska samopomoč v Mariboru sprejme za slučaj smrti in doživlja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in izplača do največ 53.000 Din na podporah. Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo.

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Vino sprave in papeževa potvica. Te dni se je pripetil v Rimu sledeč zanimiv dogodek. Kmetica Marjeta de Ricola iz Masserana v Piemontu je dospela z drugimi romarji v Rim. Bila je nečakinja umrlega Ricola iz Masserana, ki je leta 1870, ko so papežu vzeli cerkveno državo, napolnil več steklenic z izvrstnim vinom tistega leta z namenom, da dobi to vino papež, ki bo izvedel sporazum z Italijo. Ko so bili romarji pri sv. očetu sprejeti, je podala omenjena kmetica sedanjemu papežu dve steklenici vina, pridelanega v l. 1870. Papež, ki je bil o vsem poučen, se je romarici iskreno zahvalil. Nedavno pa je prišel v Messerano za gđ. de Nicola paket, opremljen z vatikanskimi znamkami. Ko so ga odprli, so našli en velik in dva mala zlata spominska novca vatikanske države in poleg teh še na lepem krožniku veliko potvico, okrašeno s papeškimi ključi in trodelno papeško krono. V paketu je bilo tudi pismo papeževega tajnika, ki med drugim ugotavlja, da je vno sporazuma prav izborna. — Novica o ljubeznivem dejanju papeža Pija XI. se je hitro razvedela in gđ. de Nicola je povzela le mali del papeževega sladkega daru, kakaj premnoži so hiteli v njeno hišo, ne le da poljubijo spominski novce sv. očeta, temveč tudi zato, da dobe vsaj mali delež papeževe potvice.

Italija.

s Radi »Domoljuba« preganjan, a pred sodiščem oproščen. Dne 21. oktobra popoldne se je vršila pri prizivni sodnji v Gorici prizivna kazenska razprava proti Ignaciju Pisku s Pečin št. 60. Tolminski pretor ga je namreč obsodil na mesec dni zapora radi čl. 112. zakona o javni varnosti, češ, da je Pisk širil tednik »Domoljub«, ki ga je proti državnemu redu. Na prizivni razpravi je bil obtoženec radi pomanjkanja dokazov popolnoma oproščen. Obtoženec je branil odvetnik dr. Brajša.

s Razno. Po daljšem bolehanju je umrl g. Anton Mahnič, hotelir pri »Treh kronah« v Gorici. — V Lokavcu sta ležala v enem dnevu na mrtvaškem odru 71letna Franciška Žigon in bivši župan Andrej Lokar, ki je bil prejšnji večer še vesel in zdrav. — Med pitjem v kleti posestnika Josipa Lapanja iz Poljan pri Štjaku je prišlo do prepira, ki se je končal tako, da je obležal mrtev 23letni fant Franc Čehovin. — V farni cerkvi pri Sv. Luciji so zadonele preteklo nedeljo nove orgle. — V Idriji so našli utopljenega 19letnega Tomaža Črva iz St. Viške gore.

Madžarska.

s Vojake bodo pretepali. Te dni se je zopet sešel ogrski državni zbor. Vlada je predložila nov vojaški kazenski zakonik, ki je silno razburil opozicijo. Zakon namreč predvideva v vojnem času kot kazni tudi telesno šibanje.

Čehoslovaška.

s Volitve v državni zbor. Preteklo nedeljo so se vršile volitve v državni zbor. Stanje strank je ostalo z manjšimi spremembami isto kot prej, le komunisti so bili hudo poraženi. Na račun njihove izgube so pridobili socialisti. Napredovala je tudi agrarna stranka, najbrže pa zato, ker je imela v rokah ves volivni aparat. Nekoliko je izgubila tudi Čehoslovaška ljudska stranka. Slovaška ljudska stranka (Hlinka) je istotako dobila manj glasov, kar je pa brez dvoma pripisovati nerednostim pri volitvah.

Francija.

s Novo francosko vlado je sestavil Deladier s pomočjo socialistov. Prejšnji ministrski predsednik je zunanji minister.

s Evropa se mora gospodarsko spojit. Francoski minister notranjih zadev Tardieu je imel v Belfortu velik govor, v katerem se je izrazil o potrebi gospodarske spojitve evropskih držav. Izšel je iz trditve, da bo postalo vprašanje preskrbe z žitom že v bližnjih letih življenjsko vprašanje ne samo za Francijo, temveč tudi za vso Evropo. Nato je stavil Tardieu zahtevalo, naj to važno gospodarsko zadevo rešijo skupno vse evropske države. Tardieu je ugotovil, da mora dati Evropa vsako leto 24 milijard frankov svojim prekomorskim žitnim dobaviteljem; ta denar bi si mogla s suotreno organizacijo svojega poljedelstva lahko prihraniti. Kar velja o žitu velja tudi o drugih kmetijskih in industrijskih produktih. Če hočemo v teh važnih življenjskih vprašanjih doseči skupno evropsko rešitev, moramo opustiti vse dosežane navade. Evropi se nudijo sijavni izgleadi za izboljšanje življenjskih pogojev, če se bo znala otrestiti malenkostnih sporov, ki jo stanejo vsak dan milijone in milijone.

Belgija.

s Napad na italijanskega prestolonaslednika. Dne 24. oktobra je prišel italijanski prestolonaslednik Umberto v belgijsko prestolnico v Bruselj k zaroki. Ze dolgo je imel znanje z princezino Marijo Jose, hčerko belgijskega kralja. Napad je izvršil italijanski protifašist Ferdinando de

Metlika. — V Jolietu, Ill., je umrl rojak Anton Šega, rodom iz Loškega potoka. — V Kansas City, Kans., je preminul rojak Jurij Veselič, zaveden katoliški mož, ki je bival nad 50 let v Ameriki. Doma je bil iz črnomaljske okolice. — V Milwaukee so umrli: Frank Ovniček, doma od Novega mesta; Anton Tanko, rojen v Minnesoti; Antonija Peteršak in Josip Ropot, doma iz Savinjske doline; v Chicagi je umrla Marija Kočevar, doma nekje z Dolenjskega. — V West Allisu je umrl tamkajšnji župnik Marko Pakiž, doma iz Sodražice.

Rusija.

s Divja protiverska gonja boljševikov je naperjena proti vsem veram in je zadel tudi katoličane. Katoliški duhovščini nalagajo silno visoke davke; če jih duhovnik ne plača, ga tirajo pred sodišče radi »gospodarskega protirevolucionarnega delovanja«. Letos so boljševiki zaprli več katoliških cerkva, med njimi kapelo v Leningradu. V Odesi so zaprli tajno katoliško šolo in nje voditelje postavili pred sodišče.

Drobne novice.

Pogajanja za sklep trgovske pogodbe so se pričela med Nemčijo in Poljsko. So težkoče, ker gre za politična vprašanja.

228 tisoč brezposelnih je bilo koncem septembra v Italiji.

Sladkor iz lesa je napravil nemški profesor Bergius. Iznajdba bodo izkoristili v prid nemškemu poljedelstvu.

Število milijonarjev se je v Nemčiji v zadnjih dveh letih dvignilo od 2335 na 2465.

Briandova francoska vlada je dobila v skupščini nezaupnico in je odstopila.

Delavci in študentje so demonstrirali v belgijskem Bruslju proti Mussoliniju in pobili pri tem na italijanskem poslanstvu vse šipe.

Drugi sin bivšega nemškega prestolonaslednika princ Ludvik Ferdinand dela kot mehanikar v Fordovi tovarni v ameriskem Los Angelesu.

40.000 jehov obsežno zemljišče v Rusijo pobeglega grofa Karoly je madžarska vlada proglasila za državno last.

200 hiš je zgorelo v vasi Jalovo na Poljskem.

Največji viseči most v Evropi čez Reno med Kölnom in Mülheimom so izročili prometu.

Staro avstrijsko himno »Bog ohrani« nameravajo zopet vpeljati v novi Avstriji.

Umrli je kot prognanec v Nemčiji bivši bolgarski ministrski predsednik Radoslavov.

Eno uro je letel nad Bodenskim jezerom aeroplan s 169 osebami.

Velika ležišča železne rude so odkrili na severnem Moravskem.

3 milijone sužnjev je še danes na svetu, največ v mohamedanskih deželah, v Afriki in ob Rdečem morju.

Članstvo Zveze brezbožnikov v Rusiji se je v teku dveh let dvignilo od 200.000 na 450.000.

Češki veletovarnar črevljev Bata bo zgradil tovarno črevljev tudi v Sao Paulo v Braziliji.

Nad 60 milijonov dinarjev so zbrali ameriški židje za sorojake v Palestini.

Večkrat in bolje se boš bril....

Z vsako britvico Gillette se boš večkrat in bolje bril kakor z drugimi, zakaj izdelane so iz najboljšega jekla, kar ga poznamo, in imajo kar moči ostro jekleno rezilo. Kupite si jih še danes!

MADE IN U.S.A.
Gillette
KNOWN THE WORLD OVER

Gillette

120 milijonov osebnega davka bo letos plačal Julius Rosenwald, lastnik veletrrdke v ameriskem Chicagu.

Te dni je minulo 50 let, odkar je iznašel ameriški učenjak Edison električno žarnico.

35 »naprednih« učiteljev je kandidirala češka agrarna stranka za državne poslance.

V preustrojeni belgijski vladi je od 12 ministrov 8 katoličanov in 4 liberalci.

198.000 hl piva so uvozili v Nemčijo 1. 1928., od tega 98 odstotkov iz Češko-slovaške.

Za narodnega mučenika Gortana je posredoval pri italijanski vladi tudi papež, žal, brez uspeha.

Pet sovjetskih generalov so ustrelili na Ruskem radi — »protirevolucionarnosti«.

Bivši svetnik sovjetskega poslanstva v Parizu Besedovski dokazuje, da agitirajo za sovjetse vsi uradni zastopniki sovjetske vlade v inozemstvu.

Francoski politik Herriot je izjavil, da zveza evropskih držav ni neizvršljiva.

Novi afganistanski kralj Nadir hoče nadaljevati politiko prejšnjega kralja Aman ulaha. Habib ulaha je že djel pod ključ.

NAZNANILA.

n Prosvetno društvo v Borovnici priredi dne 3. novembra ob 3 popoldne igro »Mlinar in njegova hči«. Vljudno vabljeni.

n Črnuče. Prosvetno društvo vprizori v nedeljo dne 3. novembra ob 3 popoldne v društvenem domu dramo »Krivoprisežnik«. — Vabimo!

n Lož. Tukajšnja Kmetijska podružnica priredi v nedeljo dne 3. novembra ob 3 popoldne v Gasilnem domu v Ložu poučno predavanje o mlekarstvu in živinoreji. Obenem bo pogovor o ustanovitvi tako potrebne mlekarne za Loško dolino. Ker je zadeva velevažna, ste vsi kmetovalci Loške doline vljudno vabljeni!

Karl May - Križem po Juliovem III. zv.
je izšel. Naročite pri Cirilovi tiskarni Maribor

Mlekarstvo in živinoreja

sta temelja modernega kmetijstva! — Oprema mlekarskih zadrug po specialnem tehničnem biroju

„ALFA“ d. d. — Se aratorji in mlekarški stroji
ZAGREB — Zvonimirova 2

Rossa. Streljal je na prestolonaslednika ravno takrat, ko je prestolonaslednik počastil grob belgijskega neznanega junaka. Toda krogla je zgrešila cilj in de Rosso so zaprli.

Amerika.

s Razno. V Clevelandu so umrli: Matija Kogoj, doma iz Gorenje vasi pri Logatcu, in Janez Kosten iz Zatičine na Dolenjskem. — V Leadville, Colo., je preminula Barbara Banovec iz Gabrovca, okr.

KAJ JE NOVEGA

d Občni zbor Katoliškega tiskovnega društva. Na občnem zboru KTD (in obeh zadrug Jugosl. tiskarne in knjigarne) dne 23. oktobra so bili skoraj soglasno izvoljeni vsi gospodje, ki jih je predlagal stari odbor. Novi odborniki so izbrali za predsednika dr. Gr. Pečjaka, za podpredsednika dr. Fr. Kuloveca, za tajnika in blagajnika A. Čadeža. Prelatu A. Kallanu, ki je priporočil sedanjo listo, sam pa je vsled preobilice drugih poslov poveljil, se je občni zbor srčno-ganjen zahvalil za njegovo 30 letno uspešno delo. Izvolil ga je z vzklicem za častnega predsednika in prosil, naj društvu še nadalje stoji ob strani in pomaga s svojo bogato skušenostjo. Gospod prelat se je zahvalil in je izjavil med drugim, da bo tudi v bodoče rad in vselej, kadar bo odbor želel, stal društvu ob strani.

d Osemdesetletnica rojstva je praznoval dne 24. oktobra najstarejši slovenski politik in bivši deželni glavar na Kranjskem gospod Franjo Šuklje. Navzlic svoji lepi starosti je ostal veselega duha in modrega govora. Šukljeve zasluge za slovenski narod so na političnem in gospodarskem polju zelo velike. Naj Bog ohrani g. jubilanta tja do skrajnih mej človeškega življenja!

d Bled je zapustila Nj. Vel. kraljica Marija s prestolonaslednikom Petrom in s princema Tomislavom in Andrejem.

d Nova cerkev sv. Antona v Belgradu. V našem prestolnem mestu je okrog 33.000 katoličanov, od teh 10.000 Hrvatov in Srbov nad 5000 Slovencev, približno 5000 Madjarov, več kot 2000 Čehov, kakih 500 Francozov, 300 Italijanov in 9000 Nemcev. Potreba po novih hišah božjih v Belgradu je z ozirom na naglo naraščajoče število katoličanov nujna. Vprašanje belgrajske katoliške stolne cerkve žal še ni rešeno. Zapadno od Belgrada so se zadnji časi naselili slovenski lazaristi, ki so začeli zidati 25 m dolg božji hram. — Bosanski frančiškani, ki so že pred tremi leti dogradili 25 sob obsegajoč samostan, so sklenili, da poleg samostana sezidajo veliko, 44 m dolgo in 25 m široko cerkev, ki bo posvečena sv. Antonu. Načrt za njo je napravil slovenski umetnik Plečnik. Temeljni kamen so že položili dne 6. oktobra. Zvonik bo 50 m visok. Ob 700 letnici smrti sv. Antona, to je v letu 1931 bo veličaten božji hram že predan svojemu namenu, seveda, če bo šlo vse po sreči. Poslopje bo namreč veljalo 3 milijone, cerkev pa zidajo le s pomočjo milodarov.

d Mezdni boj grozil zavzeti oster obseg v območju Trboveljske premožopne družbe. Pa je zmagala končno treznost na obeh straneh. Tako je prišlo do sporazuma. Nabavni prispevek rudarjev se bo zvišal za približno 50 odstotkov v razmerju s prejšnjim letom. V prvi kategoriji dobijo torej letno 375, v drugi 300, v tretji 225 in v četrti 150 Din, torej okoli 50 odstotkov več, kakor dosedaj. Ta povečani nabavni prispevek se bo olašal 15. dec.

za nazaj vsako leto. Obenem je TPD izrazila pripravljenost, da se v večji meri kot dosedaj bavi v svojih revirjih s stanovanjskimi vprašanji. Obljubila je — rudarska direkcija bo strogo pazila na to — zgradbo novih, posebno stanovanjskih hiš, od katerih so se nekatere že začele graditi. Obenem namerava TPD dati delavstvu, ki je zaposleno, posojilo v skupni višini do 40 milijonov dinarjev, da bi si delavstvo lahko na ta način samo gradilo stanovanjske hiše. Posojilo bo delavstvo vračalo v primernih obrokih. Način, kako se bo to posojilo odplačevalo, se bo doletel po sporazumu med delavstvom, TPD in rudarsko direkcijo v posebnem službenem pravilniku.

d Zlatomašniškega jubileja Pija XI. se udeležijo tudi zastopstvo Slovencev v spremstvu ljubljanskega in mariborskega škofa. Kdor se želi tega odposlanstva udeležiti, naj se priklasi pri Prosvetni zvezi, Ljubljana, Miklošičeva cesta. Odhod iz Ljubljane 18. decembra zjutraj. Prihod nazaj v Ljubljano 23. decembra zvečer. V Rimu se mudijo izletniki štiri dneve. Stroški znašajo za hrano, stanovanje in vožnjo II. razred 2350 Din, III. razred 1800 Din.

d Koliko prebivalcev imajo banovine. Naša Dravska banovina (Ljubljana) 1.040.000, Savska banovina (Zagreb) 2 milijona 320.000. Vrbaška banovina (Banja Luka) 850.000, Primorska banovina (Split) 800.000, Drinska Banovina (Sarajevo) 1 milij. 400.000, Dunajska banovina (Novi Sad) 2.100.000, Zetska banovina (Cetinje) 740.000, Moravska banov. (Niš) 1.200.000, Vardarska banovina (Skoplje) 1.450.000.

d 82 vagonov rib so ujeli v letu 1928. v vodah državnega posestva Belje. Ribe so bile vredne 5 milij. dinarjev.

d 60 hotelov v Dalmaciji hočejo zgraditi Američani in Angleži, in sicer prvovrstnih. Strokovnjaki pravijo, da je kljub zelo naraslemu tuiskemu prometu tako veliko število naenkrat odveč.

d Jugoslovanska provinca jezuitov pošlje 22. novembra 1929 tri svoje člane gg. Poderžaja, teologa Udovča in Drobniča v Indijo, da bodo opravljali misijonsko delo v Bengaliji, važni deželi 300 milijonske Indije. Gre za ustanovitev lastne jugoslovanske misijonske province sredi najvišje poganske kulture v Bengaliji, zato je za Jugoslovane to zgodovinski dogodek. Naj bi ves naš narod nekoliko prispeval k potnim stroškom, ki znašajo okrog 50.000 Din in k opremljenosti misijonarjev. Misijonarji potrebujejo predvsem vse cerkvene potrebščine, kakor kelihe, mašne knjige in plašče, cerkveno perilo, svete podobice itd. Misijonarji bodo delovali med pogani, nki še ne morejo imeti smisla za vzdrževanje cerkva in misijonarjev. Darila v blagu in denarju sprejema Misijonska pisarna v Ljubljani, Semeniška ulica 2.

d Stotisočdinarski kraljevski dar. Te dni je došlo v Belgrad iz 21 okrajev 60 hrvatskih kmetov kot odposlancev hrvatskih združnikov. Sprejeti so bili od Nj. Vel.

kralja, ki so ga prosili, naj prevzame protektorat nad nameranim novim združenim domom v Zagrebu in sploh nad hrvatskim združništvom. Nj. Vel. kralj se je takoj zapisal med ustanovitelje in daroval za se, za prestolonaslednika Petra in za kraljeviča Tomislava sto tisoč dinarjev. Kmetje so bili nato povabljeni na dvorno malico in se je dal Nj. Vel. kralj z njimi tudi slikati.

d Kako je z izplačilom upnikov Slav. banke. Proti poravnavi upnikov Slavenske banke je bilo vloženih 6 pritožb in zato še ni prišlo do izplačila 22% kvote (določene dela). Ker so bile sedaj pritožbe umaknjene, ni nikakih zaprek več za določeni del izplačila vlagateljev.

d »Arbierjski Sabor«, to je zbor pravoslavne cerkve, se je sestal te dni v Srijemskih Karlovcih. Glavni točki posvetovanj sta bili vzgoja mladine in vprašanje krščanske družine. Sklenili so, naprositi vlado, da sprejme kot podlago novemu zakonu krščansko cerkveno poroko, a ne civilno. Povk verouka naj se v šolah ne skrči, nasprotno, naj se raztegne tudi na trgovske in obrtne šole, zakaj izključitev krščanskih načel iz javnega življenja privede samo v boljše življenje, ki pomeni pogin urejene države.

d Demantno sv. mašo bo obhajal te dni znani zgodovinar in starinoslovec mons. Bulić. Novo sv. mašo je zapol dne 31. oktobra 1869. Svetovnemu učenjaku naj Bog še mnogo srečnih let!

d Katastrska dela v Srbiji in Črni gori se vrše že par let. Doslej so premernili 600.000 ha, v poštah pa pride 10 milijonov hektarov sveta, za kar bodo zemljemerci potrebovali še kakih 10 let.

d Za odkup kuluka so plačali prebivalci Sarajeva 701.780 Din.

d Po dolgih letih zopet v domačem kraju. Na policiji v Bečkereku se je javil te dni onemogel 83. letni starček, ki je izrazil željo, naj ga povedejo domov v Niš. Usoda starčka ni vsakdanja. Petrov Rusin je zapustil leta 1875. svoj domači kraj Niš in je pred Turki zbežal v Lugos. Pozneje je od tam odšel peš v nemški Hamburg in nato v Ameriko. Enkrat je bil celo v Afriki. Obšlo pa ga je domotožje in se je vrnil v Evropo, najprej v Lugos, kjer je doznal, da je sedaj njegova domovina Jugoslavija. Ker ni imel denarja, je 83 letni starček prišel iz Lugosa, preko Vršaca v Bečkerek, kjer so ga, ustrezajoč starčkovemu želji, odpremili v Niš.

d Borci iz svetovne vojne! Dne 1. novembra se zberite okoli domačih vojnihi spomenikov in tam molite, zapojejte; skupno s šolsko dečo okrasite pomnik padlim tovarišem in izvršite to, kar smo si večkrat obljubili na Brezjah. Dne 24. novembra pa pridite številno ali pa pošljite svoje zastopnike na naš občni zbor, ki bo pri tovarišu Rozmanu na Sv. Petra cesti 85 ob devetih. — Glavni odbor ZSV Ljubljana.

d Osemdesetletnica. Ko je vsemogočni avstrijski minister Metternich, zatiralec vsake svobode, leta 1848, odnesel pete, je zasijalo solnce demokracije in državljanskih svoboščin. Takrat so se začeli snovati časopisi tudi med Slovenci. Do tedaj so bile na vsem Slovenskem ene same »Kmetil-

ške in rokodelske Novice. Že leta 1849. v aprilu so pa tržaški Slovenci začeli izdajati svoj list »Slavjanski Rodoljub« enkrat na mesec. Sicer je kmalu prenehal, toda sledili so mu drugi. Zdaj je torej minilo 80 let, odkar je bilo seme časnikarstva zanešeno na naša tla.

d Pri delu je prišel pod vagon na kolodvoru v Zidanem mostu 25letni premikač Franc Skofic iz Rimskih toplic. Vagon mu je odrezal levo nogo nad kolenom, v celjski bolnišnici pa so mu jo na to morali odrezati popolnoma. Je izgubil mnogo krvi, zato je stanje Skofica zelo nevarno.

d V pijanskem pretepu je bil zaklan. Pri mostu poleg Meniške vasi pri Toplicah na Dolenjskem je bil v fantovskem pijanskem pretepu zaklan Jožef Fiftot, posestnikov sin iz Drenja pri Soteski, ki je bil izučen kovač. — Umetni ukaz novomeškega okrajnega glavarstva, da so ob nedeljah popoldne zaprte nekatere gostilne v tem okolišu, naj bi se še raztegnil in marsikaj hudega bi bilo zabranjenega.

d Filme je uničil požar, ki je nastal te dni na belgrajskem kolodvoru. Nepreviden kadilec je vrgel na pošliko tlečo cigareto. Gasilci so ogenj kmalu vdušili. Filmi so bili poslani »Univerzalfilmu« v Belgradu. Škode je okrog 3 milijone dinarjev.

d Ogenj je izbruhnil v gospodarskem poslopju kanonika Vimerja v Zagrebu. Zgoreli so trije konji, mnogo poljedelskega orodja, 2½ vagona sena in seveda celo 20 m dolgo poslopje. Škode je več stotisoč.

d Oblak se je utrgal 26. oktobra nad Belgradom in okolico. Belgrajske ulice so bile na mah preplavljene, a o kaki posebni škodi se ne poroča.

d Pesek ga je začel zasipati. V veliki vasi Stapar v Bački se je te dni ponesrečil v lastnem vodnjaku posestnik Radivoj Kovačev. Spustil se je zgodaj zjutraj v vodnjak, da bi ga očistil. Opoldne je naletel na pesek, ki mu je pričel zasipati noge. Ob 2 popoldne je opazil, da ne more izveči nog iz peska. Čez tri ure se je spustil v vodnjak ključavničar Nikola Ivkov, ki je pomagal Kovaču, da bi ga izvelkel. Toda to ni šlo. Pesek ga je zasul že do kolen. Pozneje je pričela dotekati še voda. Vodo je pričela črpati gasilska črpalka, toda ljudje že niso več mogli pomagati nesrečnemu človeku. Okrog vodnjaka se je nabralo več sto ljudi. Ob 8 zvečer je Kovačev umrl v groznih mukah. Kopanje se je še nadaljevalo vso noč, toda do jutra niso mogli izveči trupla nesrečnega Kovačeva.

d Požar je uničil še novo gospodarsko poslopje Antona Mešiča, posestnika in župana v Polzeli. Pogoreli so vsi leseni deli, ogromna zaloga mrve, okrog 600 kg hmelja in mnogo orodja.

d Vlak je do smrti povozil na železniški progi v Spodnji Šiški 54letnega vlakovodjo Franca Dobrovoljca.

d Bratom in sestram. Iskreno Vas prosimo, bratje in sestre, razprodajte čimprej naše srečke. Dan zrebanja se naglo približuje in zato nas gotovo razumete, da toliko prosimo. Poslali smo Vam res malo srečk in zato nam gotovo ne boste istih vračali, temveč nas boste čimprej razveselili s poslanim denarjem. Ne bodite oto-

Med 7 prednostmi ena :

Schichtov izdelek!!

To dobro ime in velika izbira med najboljšimi sirovinami jamčita, da je v vsakem poedinem kosu enako izborna

Schichtovo Terpentinovo Milo

pelih src. Pomagajte nam! Bog živi! — Orlovsko družino v Krogu pri M. Soboti.

d Kriše pri Trzinu. Dramatični odsek prosvetnega društva je vprizoril v nedeljo 27. t. m. narodno igr »Rokovnjači« ter jo na splošno željo občinstva ponovi v nedeljo 3. novembra ob 3 pop. v stari šoli.

d Pri šišasu sledi na kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice, zavžite na tešče, izdatno izpraznenie črevesa brez vseh

težav, pridruži pa se navadno prijetno ugodje olajšanja. Zdravniški strokov. listi omenjajo, da učinkuje zanesljivo in prijetno »Franz-Josef« voda tudi pri pritisku na jetra in debelo črevo, kakor tudi pri zabreklih žilah, haemoroidah, prostatalnih boleznih in katarju v mehurju. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in soecer. trgovinah.

PO DOMOVINI

Za našo prosveto.

(St. Peter pri Novem mestu.)

Cim je prišla bogata jesen, že smo začeli z delom na prosvetnem polju. Dne 6. oktobra smo imeli pevski koncert združenih zborov: St. Jernej, Bela cerkev, Brusnice in St. Peter. Dokaj težke skladbe so izvajali v splošno zadovoljnost poslušalcev. V teku so dogovori za ustanovitev pevskega okrožja. Mi to misel pozdravljamo, saj smo sigurni, da bomo potem še večkrat slišali lepo pesem. — Fantje »Orli« imajo sestanke in telovadbo vsako sredo ob 8 zvečer. Vsi pošteni fantje pridite zraven. — Mošt v Trški gori je letos izredno sladek, ker se je s trgovijo čakalo precej dolgo. Pridite pokusiti! — Prosvetna knjižnica si je nabavila veliko novih knjig. Člani, ki pridno segate po njih. — Blizu se čas za obnovo naročnine naših časopisov, mislite že sedaj na to, sicer pa o tem prihodnji kaj več.

Sadna razstava.

(Polica.)

Sadjarska podružnica je priredila v gasilnem domu od 6. do 13. oktobra sadno razstavo. Razstavljenih je bilo 90 vzorcev jabolk, hrušk, breskev in grozdja. Razstava je bila dobro obiskana. Na prošnjo je Sadjarsko in vrtnarsko društvo poslalo g. Streklja, ki je ugotovil imena posameznih sort ter določil, katera bodo za naš kraj najbolj prikladna, potem je v velikopoteznem govoru obrazložil pomen sadjar. društva, sadjarske razstave ter gojitev sadja sploh. Da je bila razstava tako okusno urejena, je zasluga podruž. tajnika Šol. uprav. g. Janežiča ter gospe soproje, za kar jima lepa hvala.

Znameni spomenik.

(Smlednik.)

V nedeljo dne 3. novembra ob 9 dopoldne odkrijejo v Smledniku na pokopališču spomenik žrtvam svetovne vojne. Sredi pokopališča v ozadiju z vedno zelenim Brezovcem in grajsko kapelo bo molče oznanjeval, da jih je padlo 72 izpod smleškega zvona. — Spomenik je delo nadarjenega našega arhitekta g. ing. Pengova, izdelala ga pa je tverka Al. Vodnik iz repentatorskega marmorja. Na močnem katalfalku, ob katerem se vije trnjeva veja, so vsekana imena padlih. Nad katalfalkom visi na križu Kristus. Ves spomenik v svoji masivnosti, nad 6 m visok, ves je iz starih kosov, dela močnega vtis. Posebno Kristusovo telo je nekaj posebnega, ko se vije v trpki bolečini naravnost iz kriza in sta križ in Kristusovo telo izklesana iz enega kosa kamena. — G. arhitekt Pengov je znova dokazal, kako krasno se dajo izpeljati verske zamisli tudi na takih spomenikih. Smlejcem pa moramo čestitati, da so se odločili za tako umetniško pomembno delo, ki bo glasno govorilo o njih verski zavesti, kot tudi o odličnem umetniškem umevanju. Nedelja 3. novembra bo privlačila ne le domače farane, ampak tudi sosede, ki si bodo ogledali lepo delo.

Nov prosvetni dom.

(Leše.)

Naše prosvetno društvo je kupilo od g. Jožeta Cvenkeljina gospodarsko podčepje v Zgor. njem mlinu za svoj dom, da bo lahko na lastnih tleh gibalno in se razvijalo. Obilo uspeha! — Rahotov oče so obhajali v nedeljo 20. okt. slovesno 80letnico. Vsi trije sinovi duhovniki so likrati maševali. Bilo je lepo. Dal Bog še kaj takih slovesnosti.

Naše gospodarsko delo.

(Iz novomeške okolice.)

Nova mlekarina v Beli cerkvi dobro deluje. Ima izkušnega in energičnega poslovodjo, kakor ga je treba na tem mestu. Dnevno prejema mlekarina okrog 600 litrov mleka. Brez dvoma ima mlekarina v Beli cerkvi lepo bodočnost, posebno, če se bodo dobavljali mleka zavedali tudi dolžnosti, ki jih imajo do mlekarne in trajno dajali dobro in zdravo mleko. — O lepo uspeli kmetijski razstavi na Grmu se še redno govori po okolici. Posebno kmetovalci bele, da bi se pogostejše prirejale take razstave,

dasiravno zahteva organizacija take prireditve velikih žrtv in gnotne podpore. Razstavni odbor posluje naprej in bo, v kolikor mu bodo dopuščala sredstva in druge okoliščine, tudi drugod po okraju prirejal razstave.

Na svojem zemljišču gradi kmetijska šola na Grmu velike moderne svinjake. Tudi živinski hlevi se bodo premestili v bližino novih svinjskih hlevov. V sedanjih se bodo pa, ko se primerno preuredi, lahko vršila predavanja in tečaji iz kmetijstva. Tako bo kmetijska šola še bolj služila svojemu namenu.

Ljudska posojilnica v Novem mestu je napravila letošnje leto ogromen korak naprej. Da uživa ta zavod popolno zaupanje okolice, potrjuje dejstvo, da je prejela Ljudska posojilnica zadnji čas nad en milijon novih vlog. Pa tudi pri posojilih se gre ljudstvu na roke do največje možnosti. Zavod se najbolj priporoča s popolno varnostjo vlog in pa najvišjim obrestovanjem. Kmetje, le poslušajte se te posojilnice v največji meri!

V Mirni peči so se vendarle spametovali in se obvezali pričeti z zidavo nove šole. Škoda, da niso napravili tega sklepa že prej. Bi ne bilo treba oblasti zapirati šole, kot se je zgodilo sedaj. — Okrajna kmetijska zveza bo prirejela pozimi po farah gospodarska predavanja, na katera opozarja že sedaj.

Za našo živinorejo.

(Smartno pri Litiji.)

Da se zbudi med našimi živinorejci smisel za dobre krave-mlekarice, je občinski odbor odredil premovanje mladih krav in telic. Votiral je v ta namen svoto 3000 Din. Nagrade so bile trojne: po 150 Din, po 100 in po 50 Din. K premovanju je bilo pripravljenih 30 krav in 27 telic. Nagrado so dobili večinoma vsi in sicer je dobilo 13 tekmovalcev prvo nagrado, 16 drugo in 16 tretjo. Cenilno komisijo so tvorili gospod župan in odborniki živinorejskega odseka: Strman Alojz, Žitnik Matija, Sinkovec Matija in Rudolf Berčon. Naj bi to premovanje zbudilo še večje zanimanje za živinorejo, posebno pa za dobre krave-mlekarice, ker teh nam manjka.

Dvajsetletnica društvenega doma.

(Komenda.)

Lep društveni praznik je bil pri nas dne 13. oktobra, ko smo praznovali 20 letnico »Društvenega doma«. V lepo z vencem okrašen dvorani je bila v proslavo tega pomembnega dne društvena akademija s petjem, deklamacijo, telovadbo članov in marširajo orlovskega odseka ter dvema igranicama. Društveni tajnik pa je v svojem govoru orisal zgodovino »Doma« in podal sliko o društvenem delu, ki se je v teku dvajset let izvršilo v njem. Pri prireditvi je sodeloval orkester domačanske godbe.

Pri otvoritvi »doma« je dr. Krek rekel, da bo doma trajala, kjer se bo ljudstvo učilo braniti svoje pravice, da bo učitelj, ki bo sejal seme prave izobrazbe in omike. Takrat je že dr. Krek podarjal, da bo ta društveni dom poznejšim rodovom vedel pripovedovati zanimive reči. In res! Že po dvajsetih letih more Komendčanom povedati marsikaj zanimivega. Le pogledimo nekaj števil! V teh dvajsetih letih je bilo v njem igranih 114 iger, bilo je v njem 107 predavanj, 6 telovadnih akademij, 15 pevskih nastopov, 15 tečajev, 10 društvenih zabav ter nad 400 telovadnih ur. V dvorani se vedno vrše tudi shodi Starih Matrijinih družb, ki so v župniji. Nizko računano, je imel naš »Doma« odkar stoji, nad 100.000 obiskovalcev. Kajne, lepo števil!

Društveni dom je bil doslej in bo tudi še v bodoče najboljši pomočnik cerkvi. Kakor ljubimo Komendčani svojo cerkev, tako ljubimo tudi svoj dom, ki bi se po vsaj pravici lahko imenoval »farni« in ne samo »društveni doma«. Z žrtvami je zgrajen, z ljubeznijo obiskovan, z uspehi kronan!

Komendčani, ljubimo še naprej ta dom ter družbe in društva, ki se shajajo v njem!

Od 17. do 24. novembra bo v »društvenem domu« zdravstvena razstava, ki jo priredi Ili-gienski zavod iz Ljubljane. Skozi cel teden bo odprta in vsak dan bosta po dve zdravstveni predavanji. Že sedaj vabimo vsa faro in bližnjo okolico, da se predavanji in ogleda razstave res pridno udeležuje. Vstop bo brezplačen. Ura otvoritve se bo pravočasno naznanila. Zdravje je zaklad! Učimo sega čuvati, zato prihajajte v obilnem številu!

Oj kje si ti, oj kje sem jaz.

(Konkordija, Južna Amerika.)

Preljuba ti domača vas, oj, kje si ti, oj, kje sem jaz! Podal sem se v ta tuji kraj, kjer strašno je hladno sedaj. Po morju štiriindvajset dni smo mnogo pretrpeli vsi! V Buenos Aires je lepo, a kaj, ko vse je tam slepo, na tisoče je pač ljudi, a vendar dela za te ni. Nazadnje delo smo dobili, drugod, a nismo nič shranili. Da plača šest do sedem pez je tu, so rekli, pa ni res, še dve do tri težko dobi.

Doma na beli postelji, tu spimo pa na — trati, komar in muha nad glavó da je zaspati res težko... Zato pa fantje ne v tujino, doma vso moč za domovino!

Radio.

Vsak delavnik: 12.30 Reprodukcijska glasba. 13.30 Casovna napoved, borza, reprodukcijska glasba. 12.30 Iz današnjih dnevnikov. 17. Koncert Radio-orkestra. 22. Casovna napoved in poročila.

Cetrtek, 31. okt.: 18.30 Angleščina. 19. Slike iz marševskega življenja. 19.30 Tedenski pregled domačih in tujih dogodkov. 20. Koncert godbe Dravske divizije. 23. Napoved programa za naslednji dan.

Petek, 1. nov.: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10. Versko predavanje. 11. Koncert Radio-orkestra. 20. Večer žalostink: Slovenski vokalni kvintet. — Koncert Radio-orkestra. 22. Napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 2. nov.: 19. Delavska ura. 19.30 Nemščina. 20. Resni spevi, poje ga Medvedova. 21. Koncert Radio-orkestra. 23. Napoved programa za naslednji dan.

Nedelja, 3. nov.: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10. Versko predavanje. 11. Koncert Radio-orkestra. 15. Predavanje o žebelarstvu. 15.30 Reprodukcijska glasba. 16. Humoriistično štivo. 16.30 Citraški duet. 20. Prenos iz Zagreba. 22. Casovna napoved in poročila. — Koncert Radio-orkestra. 23. Napoved programa za naslednji dan.

Zonedeljek, 4. nov.: 19. Diabetes — sladkorna bolezen, zdravstveno predavanje. 19.30 Srbovščina. 20. Pevski koncert zbora »Krakovo-Trnovac« (prenos iz Filharmonije). 22. Napoved programa za naslednji dan.

Torek, 5. nov.: 19. Predavanje o fotoamaterstvu. 19.30 Ruščina. 20. Zupantič: Noč na Verno duše. — Shakespeare: Hamlet, 5. dej. (izvajajo štiri nar. gled.). 21. Koncert zbora Balalajek — Kremelj. — Lahka glasba. 23. Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 6. nov.: 18. Otroški kotiček. 19. Bohuslavovi spomini — recitacija. 19.30 Francoščina. 20. Prenos iz Prage, kompozicije Joh. Straussa. 22. Napoved programa za naslednji dan.

n Preizkušnje za krojače in šivilje! Za sodni okraj Ribnica in Vel. Lašče. V nedeljo, dne 10. novembra 1929 se bodo vršile preizkušnje za vajence, vajenke, pomočnike in pomočnice krojaške in šiviljske stroke v Vel. Laščah dopoldne in popoldne. Prijavitelj se je do 7. novembra pri načelniku, Iv. Lenarčič v Popikvah, p. Videm-Dobrepolje ali pa pri podnačelniku M. Jerina, Gorenjavas p. Ribnica. Tam se dobe tudi podrobna pojasnila. K prijavi je priložiti potrdilo učnega mojstra ali mojstrice.

V vsako hišo Domoljuba!

Delovanje naših prosvet.

Zadnji ponedeljek se je v Ljubljani vršil občni zbor najvažnejše izobraževalne matice na Slovenskem, namreč Prosvetne zveze v Ljubljani. Tej naši matici predseduje že več let dr. Jakob Mohorič, tajnik pa je g. Vinko Zor. Prosvetna zveza združuje 232 prosvetnih društev z okrog 15.000 članjenimi udi. Pisarna Prosvetne zveze je v teku enega leta napravila ogromno delo za dvig ljudske prosvete. Po deželi se je vršilo 45 različnih tečajev, 319 predavanj, okrog 400 skioptičnih predavanj ter nad 100 filmskih predavanj. V Ljubljani je Prosvetna zveza priredila 23 prosvetnih večerov. Pisarna v Ljubljani je društvom na deželi oskrbovala načrte za odre, za prosvetne domove. Letos so bili napravljeni, odnosno otvorni in blagoslovljeni novi prosvetni domovi v Gorjah na Gorenjskem, v Begunjah na Notranjskem, na Catežu in v Beli Cerkvi na Dolenjskem.

Da bi se po deželi dvignilo zanimanje za knjižnice, so se vršili po vseh dekanijah tečaji za knjižničarje. Lastne knjižnice ima mnogo društev po deželi, poročilo je poslalo 130 knjižnic. Skupno imajo 36.869 knjig, izposodilo se jih je 24.601, na novo se je nabavilo 3016 knjig. Ustanovljenih je bilo 5 novih knjižnic. V Ljubljani ima Prosvetna zveza sama svojo centralno knjižnico, ki obsega 8104 knjige. Izposodilo se je v enem letu 21.418 knjig.

Velikega pomena za ljudsko izobrazbo je film in skioptikon. Skioptičnih slik ima Prosvetna zveza 8000 ter so razdeljene

v 220 predavanj. Dalje ima Prosvetna zveza v zalogi lepo število poučnih, zabavnih in znanstvenih filmov. Film postaja važen faktor pri širjenju ljudske izobrazbe, treba je le, da je prav uravnan.

S posebno vmeno je Prosvetna zveza v preteklem letu delovala pri radio - oddajni postaji v Ljubljani. Postaja ima 5700 naročnikov, kar je odločno premalo. Na Gorenjskem je 1142 naročnikov, na Dolenjskem 903, na Štajerskem 1831, v Ljubljani sami 1720. Kmetijskih naročnikov je žal šele 848, delavskih 346. Da je stanje tako nizko, so pač vzrok slabe socialne razmere med našim preprostim ljudstvom. Radio postaja zaposluje skupno s prodajalno 42 oseb, kar močno podražja režijske stroške postaje. Pri raznih prireditvah radijske postaje je nastopilo v teku leta skupno 2863 oseb, med temi 1303 pevcev, 363 glasbenikov ter mnogo ostalih predavateljev, gledaliških igralcev, pesnikov, pisateljev itd. Prosvetni program postaje je obsegal štiri oddelke, ki so kot taki tvorili celoto pod naslovom ljudske visoke šole. Zdravju in sportu je bilo posvečenih 52 predavanj, spoznavanju narave 72 predavanj, človeku kot duševnemu bitju 85 predavanj, duhovne dobrine so se obravnavale v 130 predavalnih urah. Poleg tega je bilo 35 stanovskih predavanj za delavce, 67 za kmetijske gospodarje, 37 za gospodinje. Potom radia smo skrbeli tudi za propagando naše zemlje v tujem svetu. Propagandnih predavanj za tujski promet je bilo v raznih jezikih skupno 21, ostalih predavanj 98. Vseh predavalnih ur je bilo 845.

To je v kratkih obrisih glavno delo ki ga je naša Prosvetna zveza med letom vršila. So to zgolj številke, ki nazorno kažejo ogromno delo; uspehov samih ni mogoče nakazati z besedami, niti s številkami, še manj nemara s sliko. Uspeh se razgubi in ostane v mnogih in mnogih dušah, v skupnosti naroda, ki se dviga in izpopolnjuje.

Razen Prosvetne zveze same so poročali še posamezni odborniki in odbornice za Kino odsek, za Pevsko zvezo, za Ljudski oder, za Slov. krščansko zvezo, za Slovensko Stražo in končno za Svetlo vojsko. — Nato so se izvršile volitve odbora, ki je ostal isti. Poudarjamo, da dela v različnih odborih skupno 74 prosvetnih delavcev. Na novo je bil v odbor izvoljen g. Niko Kuret.

Zavedajmo se velikega pomena in kulturne misije, ki jo med ljudstvom vrši naša Prosvetna zveza. Silen je napor, ogromni so stroški, mnogo dobre volje in dovolj prizadevanja je treba, da gre to delovanje v pravi smeri. Zanimanje za prosvetno delo pa je treba dvigniti pri vseh dobromiselnih, pri vseh zmožnih ljudeh. Saj teh ni malo med ljudmi, le volje in ljubezni je včasih treba nekoliko več. Bodočnost našega naroda je v njega izobrazbi, te mu dajmo in največ smo mu pomagali.

F. S.

Poravnajte naročnino!

50 RAZNO

Jubilej. Da kdo učaka 25 letnico službovanja, je nekaj naravnega. Da pa kdo učaka sto let v isti službi, je težje; da pa še celo kdo sto let berati, je nenavadno. In vendar je to dni umrl v Varšavi 120 let star berač, ki je bil menda starosta vseh evropskih beračev.

Najmanjša občina v Nemčiji je občina Blamberg v pogorju Harz v severnem delu države. Po sto letih so v občini zopet obhajali eno poroko, in sicer v edini družini občine. Oče je župan, najstarejši sin tajnik, vsi mlajši pa občinski moške.

Pridiga za kralja. Ko se je l. 1805. württenberška kneževina povečala in se povzdignila v kraljestvo, so se zvesti državljani po celi deželi pripravljali na zahvalne službe božje. Sam kralj Friderik II. je izbral besedilo za pridigo, in sicer je predpisal 21. psalm, 7. in 8. vrsto, ki se glasi: »Postaviš ga v venčen blagoslov in razveseliš ga s radostjo svoje obličja; zakaj kralj upa v Gospoda in bo v Gospodu voljo trden ostal.«

Cirkuški otrok

A v tem trenutku vstopi v predelek neki gospod in jo prijazno pozdravi. Samo še nem, tuj poklon z glavo in ona odide iz predelka. Čeprav ji tujec uslužno stoji ob strani, ga Nora zavrne; kljub temu se ta zaupno polasti njenih stvari in jo spremi do voza, ki čaka nanjo.

Kurt zre za njima kakor za prikazniško.

Odšla je, odšla je ona, ki je prebila tu z njim dolge ure — čas je potekel in nikdar, nikdar več se ta trenutek se vrne ... trenutek, ki ga jima je morda poslal Bog, da bi zopet vse popravila! — A beseda je onemela, jezik je otrpnil, ustnice so ostale zaprte ...

»Nora, Nora!« zakliče v skoraj divjem obupu in si zakrije obraz z rokami. In odpro se vse zaceljene rane in zbudi se vsa zadušena ljubezen. »Nora, Nora! O, zakaj ne vsaj eno sekundo prej!« — — —

Solnce je stalo že visoko na nebu, ko je slednjič dospel vlak tudi do njegovega cilja. Mali premeteni služabnik ga je takoj opazil ter vljudno, z odkrito glavo čakal popotnika. Kakor hitro je ta stopil iz predelka, mu je naznanil, da ga čaka voz.

Solnce se je zrcalilo v enem izmed najimenitnejših vozičkov in konjčica sta ponosno in pogumno metala glavi v zrak, kakor bi zahtevala občudovanje, kakršno jima pristojalo.

Že desetkrat se je bila vprašala Lili ta dan: »Ali pride ali ne pride?« Često je skrivaj opazovala z okna, če bi morda videla dvigajoči se prah, ki bi ji naznanjal prihod voza.

Zdaj je zagrmelo preko mostu in to ji je povedalo.

da je slednjič res prispel gost. Urno je pohitela v svoj salon, da bi zdaj, ko bo prvič sprejela bratranca, storila to v dostojanstvu kot ga zahteva čast gospodinje. Mešano čustvo hladnosti in iskrenega notranjega veselja, ki jo je navdajalo ob pričakovanju gosta, ji je kaj ljubko pristojalo; toda prišel je samo služabnik.

»Gospod grof se oproščajo. Pravkar so odšli v svojo sobo, ker jih je nočna vožnja tako utrudila, da jim je nemogoče, da bi se vam poklonili. Upajo pa, da bodo v nekaj urah lahko prišli semkaj.«

Lilin žareči pogled se je zelo povesil — kajti veselje, zlasti veselje ob pričakovanju na svidenje se tako ohladi, če pride svidenje pozneje, nego smo ga pričakovali.

XVIII.

»To je bil tih sopotnik,« je mrmrala stara Ana in si mela zaspane oči, ko se je vsedla na voz poleg svoje mlade gospodinje. Stara Ana je ostala zvesta ravnatelj. Vedno in povsod je spremljala Noro ter ji posvečala slej ko prej svojo posebno skrb. »Nora, punčka moja, zebe te,« je skrbno dodala tudi sedaj in ji višje potegnila potno odejo; »to pride od vseh teh nočnih voženj in vsega tega letanja po svetu. Hvala Bogu, da sva slednjič na cilju. Tako stare kosti ne bodo več dolgo prenašala tega ... in tako mlade tudi ne,« je govorila dalje sama s seboj ter s težavo pomagala z voza, ki je obstal pred enim prvih hotelov.

Gospod, ki je bil sprejel dame na kolodvoru, je bil tudi zdaj na mestu. »Ravnatelj je prišel že včeraj zvečer,« je poročal. »Vse je prirejeno za pojutrišnjem, če niste preveč utrujeni, gospodična Nora.« Nora ga je, kot se je zdelo, komaj slišala; samo molče je prikimala in šla po stopnicah, ne da bi še kaj poizvedovala od njega.

»Zelo nemilostna je danes,« je mrmral Landolfo.

Za praznik Vseh svetnikov.

Cerkev ima svetnike ob vseh časih. Vzemimo za zgled zadnje stoletje. Bilo je mnogo svetnikov, ki so segali še v našo dobo.

L. 1820. je umrl sv. Klemens Holbauer na Dunaju kot neumorni apostol Dunaja.

L. 1824. je umrla Katarina Emerih kot potrpežljiva mučenica svoje dolgotrajne bolezni.

Od l. 1814.—1856. je umrlo 75 blaženih mučnikov po najhujših mukah, prestanih za vero v Anamu in na Kitajskem.

L. 1842. je umrl na Laškem svetni duhovnik blaženi Cottolengo kot požrtvovalen in nesebičen ljubitelj in vzgojitelj zanemarnjenih otrok.

L. 1840. je umrl na križu mučenik in misijonar blaženi Gabriel Perboyre na Kitajskem.

L. 1841. prelije kri za vero na otoku Futuna v Tihem oceanu misijonar blaženi Peter Chanel iz reda maristov.

L. 1847. je umrl lajški brat Blazij Marmolton iz istega reda.

L. 1855.—1862. je umrlo 33 blaženih mučnikov v Anamu in na Kitajskem.

L. 1859. je umrl po neumornem pastirvanju župnik-svetnik Viauney v Arsu na Francoskem.

L. 1862. je umrl 24 letni Gabriel iz reda pasijonistov »Alojzij našega časa«, kakor ga je imenoval Leon XIII. Bil je pravi angel čistosti in je že proglašen za svetnika.

L. 1861. je prelije kri za vero v Tongkingu blaženi Hermosila s tremi tovariši.

L. 1865. je umrla sv. Magdalena Zolija Barai.

L. 1874. je umrl Frane Maione, berač, neizobražen, pokvečen in ohromel na vseh udih od dolgoletne skrnine. 17 let je bolehal v neapolitanski bolnišnici; bil je kot Job, zgled potrpežljivosti in vdanosti v voljo božjo.

L. 1879. je umrla blažena Bernardka Soubirous, kateri se je brezmadežna tolikokrat prikazala v Lurdu.

L. 1884. je umrl v Lincu škof Rudigier v slovesni svetosti.

L. 1886. je pretrpelo okrog 20 bogatih mladeničev mučeniško smrt v Ugandi, v sruu Afrike; proglašeni so za blažene.

L. 1897. je umrla sv. Mala Terezika od Deteta Jezusa.

V Koveji, Zadnji Indiji, na Kitajskem je prelijo samo v 10. stoletju najmanj 40 tisoč katoličanov kri za vero.

Ogromen je obseg spisov in dokazov, ki že čakajo v Rimu na to, da jih sv. stolica preišče in dvigne spet nove in nove svetnike na oltar v čast Cerkev in v vzpodbudo vernikom.

Meh za smeh.

Kuharica: »Dajte mi tucat jajec, toda takih od črnih kokoši.«

Trgovec: »S temi vam pa ne morem postreči. Kako pa naj ločim jajca, ko pa ne vem, kakšne kokoši so jih znesle.«

»Jaz pa« odvrne navihanka ter jih izbere. Ko plača, jo trgovec prosi za poja-

nilo, kako ve, katera jajca so od črnih ko kokoši.

»Najdebelejša,« odgovori kuharica ter zapre vrata za seboj.

*

Peter: »Kaj ima štiri noge in nobenih peroti, pa poskoči tako visoko kot ljubljanski grad?«

Pavel: »Ne uganem.«

Peter: »Mrtev konj.«

Pavel: »Mrtev konj vendar ne more poskočiti!«

Peter: »Saj ljubljanski grad tudi ne!«

*

Franca: »Koliko bi ti dala za take lase kot jih imam jaz?«

Manca: »Ne vem. Koliko pa si ti dala?«

*

Stric: »Ali zna tvoj bratec že govoriti?«

Minka: »Saj mu ni treba. On samo vpije, pa dobi vse, kar bi rad.«

*

Pesnik: »Moja dela bodo brali še čez sto let.«

Prijatelj: »Toliko časa jih pa urednik ne bo držal v predalih.«

*

Huda ženska je stopila v prodajalno ter zahtevala ovrtnik za svojega moža. Na vprašanje, katero številko, ni vedela odgovoriti. Kar pomoli trgovcu obe roki pod nos ter pravi: »Zmerite jih. Z obema rokama namreč baš lahko moža zgrabim za vrat.«

»Vse preveč razvajena! Skoraj vas bom moral odvaditi tega, lepota moja. Pa če se ne motim preveč, je bil to grof, ki je gledal iz predelka. A ji ne bo vse skupaj nič pomagalo... tega zdaj ne dobi več, bella donna... zato smo že mi poskrbeli! Zato seveda, je bila dražestna visokost tako nemilosna... no, s časom že se obročunamo,« je pristavil z zaničljivim nasmeškom in vstopil v restavracijsko sobo, da bi tam poplaknil svojo jezo z nekaj kozarci likerjev.

Nora je bila sama. Po neprestanem premikanju je nastopil zdaj popolen mir. A ona ga ni občutila. Še vedno se ji je zdelo, da šumi in hrumi, tolče in drda in drvi ž njo dalje. Še vedno je videla pred seboj njega, tako molččega, tako tihega, tako nepremičnega in hladnega.

To je bila huda noč: ure, v katerih vihar uniči vse in preobrne človeku srce.

Tri leta so minila, odkar je Nora Karstenova po onem prvem nastopu legla v posteljo in ležala na njej kakor danes, uničena od prevelikega telesnega in duševnega napora. Zaslovela je bila po vseh mestih kontinenta; drzni Landolfov proračun se je bil popolnoma obnesel. Njena lepota in njena umetnost sta trdnje nego kdaj združili srečo in uspeh z ravnotežjem in podjetjem. Že samo Norino ime je vselej napolnilo cirkus.

Nora pa se je po onem velikem razburjenju polagoma pomirjala. Kakor se duša ne vzdriži na višku sreče, tako tudi v najhujši boleti ne ostane. Z nepremagljivim dejstvom nastopi neki notranji mir, zlasti če, če nam naloži to dejstvo nemirno, delavno življenje, ki zahteva neprestani telesni napor. Telesni napor je najenostavnejše sredstvo proti duševni boli. Norino delo samo na sebi nikakor ni bilo neprijetno zanj; saj je že po svojem očetu podedovala posebno ljubezen do te umetnosti in kot je navadno pri vsa-

kem resničnem talentu, je imela tudi ona veselje do njegovega udejstvovanja in izpopolnjevanja. Občinstvu se je polagoma privadila; ni se menila zanj več, nego le v toliko, da je vedela, da bi ji bržčas nekaj manjkalo, če bi kdaj izostala ploha častitk in pohval, ki je vedno spremljala kot nekaj samo ob sebi umevnega.

Njenim čuvstvom je oče kolikor mogoče prizanašal. Kot poprej, je tudi sedaj ni prav nič pripeljal v stik z ostalo družbo; nikdar ni nastopala drugače ko ob njegovi strani in se ni nikdar udeleževala skupinskih in gledaliških predstav. Strogo se je omejevala le na navadne jahalne vaje in ob prilikah na predvajanje enega ali drugega izmed najimenitnejših konj.

Ko se je bilo vrnilo njeno pismo, ne da bi ga bil on odprl, ji je zakravelo srce. A to je bilo še v času, ko je bilo njeno srce skoraj brezčutno od mnogih boleti, ki jih je bilo prestalo. Njegova pisava je bila tako izkažena in vrh tega tako pokrita s poštnimi znaki in žigi, da je niti ni mogla spoznati. — Morda — in v njenem srcu se je vzbudil up — morda pa pisma sploh ni bil dobil v roko! Nora ga je spravila, da bo vsaj potem še razbral iz njega bolesti, ki jo edina more opravičiti v njegovih očeh in jo mora opravičiti, njo in njeno življenje. Resno in tiho, zaprta sama vase, se je odrekala pisanemu življenju; ni se vdajala niti najmanjšemu mladostnemu veselju. Kamor je prišla, povsod se ji je laskal mladi moški svet; častilcev je imela vsake vrste in stokrat ji je že zagotavljala njena mačeha, da naj bi bila samo nekoliko bolj dostopna, pa bo namesto enega nezvestega grofa klečalo pred njo deset drugih.

A Nora je na to molče odkimala; nikdar ni sprejela koga od svojih častilcev, nikdar ni poletel kak prijazen ali osrčujoč pogled ponosne jahačice v krog gledalcev. Mladi moški svet je pripovedoval, da se ni-

Ko so katoliški župniki pogledali v svoje sv. pismo, so pod 21. psalmom, 7. in 8. vrsto našli: »Črv sem in ne človek, ljudem v posmeh in narodu v zasramovanje, vsi, ki me vidijo, se mi rogajo, odpirajo gobec in zmagujejo z glavo.« Ko so povprašali pri »najvišjem kraljevem kabinetu«, ali ni tu pomota, se je pokazalo, da imajo psalmi pri katoličanih drugačne številke kot pri protestantih. — Toda vsi dežela se je smejala.

Voli ga popeljejo pe svetu. Veliki poglavar plemena Bokumov v Španski Gvineji hoče letos na jesen obiskati Evropo in napraviti veliko potovanje okoli sveta. Sredstev za potovanje še ni zbral. Zdal je poslal po taborniških svojih podložnikov posebne glasnike, ki zahtevajo od vsakega davkoplačevalca poseben tribut v obliki enega vola. Te vole bo veliki poglavar prodal, izkupiček pa porabil za potovanje okoli sveta.

Razumljivo. Gospodičar: »Ali ste bili vi kol mlada deklica tudi tako rejeni, kakor ste zdaj?« Kmetica: »Kaj šel Ne verjameš, kako sem bila suha in medla; ravno tako griza sem bila kakor ste vi!«

Novi župnik je prvič prišel v neko hišo svoje župnije ter tam vprašal domačega sinčka, koliko je star.

»Baš v nerodnih letih sem,« je ta odvrnil.

»Kako to, nerodnih?« se je začudil župnik.

»Tako, da kadar gre kaj narobe, sem že prestar, da bi jokal, a še premlad, da bi klel.«

Dandanašnja moda. »Ti si pa v resnici potrpatna,« je karal oče svojo hčer, »čemu pa ti bo spet denar?«

»Novo obleko si dam napraviti.«

»Kako to, saj si imela prejšnji teden novo.«

»Seveda. A zdaj je nimam več. Spravila sem jo v omaro, kjer mi jo je mol snedel.«

Joža: »Ko si jo zasnubil, ali si ji rekel, da je nisi vreden?«

Miha: »Sem — in pritrdila mi je.«

Štibnikar je šel na ogled po svojem sadovnjaku. Kar opazi, da z neke jablane visi dvoje nog. Pobral je krepelce ter stopil bližje: »Kako se drzneš krasti moja jabolka?«

»Saj ne kradem,« je odvrnil prestrašen fant.

Štibnikar se je še bolj ujezil, ker je fant lagal. »Kaj pa počenjaš gori v drevesu?«

Fant je nekoliko pomolčal, nato pa se odrezal: »Padel sem iz bratovega aeroplana in tu obvisel.«

Miheva je po daljšem presledku spet prišla k svojemu mesarju. »Pol kilograma govedine. Toda take, da jo bo mogoče pojesti.«

Mesar je prikimal, zgovorna žena pa je nadaljevala: »Ne bom pozabila, kakšno meso ste mi dali zadnjič. Bilo je tako trdo, da bi z njim lahko dala čevlje potemplati.«

»Zakaj jih pa niste?« je siknil mesar.

»Saj bi jih,« je dejala Miheva, »pa niso šli žebli skozi!«

- Siguren nastop -

zaamči uspehi! Nasite torej primerne čevlje. Pred nabavo istih vam bode najboljši svetovalec samo ilustro ane cenik a več tisoč slikam, katerega dobite na zahtevo popo ome brezplačno od vsakega govedinara. Prepričali se bodedo o velikanski izbiri in o edečih cenah: od kraljevine Din 149 telečji 17! 100 180 goraki 186 lovski 243 gojzarci 259 šport 468. — Garancirano ročno delo. Razen tega velika zaloga najfinih ših luksuznih čevljev krasne izdelave. Naročila čez Din 51 — pošlino prosta. Kar ne odgovarja ne zamrni a ali vrno denar. Varnogovinska industrija čevljev M. Stern. G. Dobje, št. 10 Slov.

NAZNANILO

Vsem posestnikom prašičerejcem v bližini Škofje Loke ozir. v Poljanski dolini v vednost, da ima podpisani plemenskega MRJASCA za spuščanje. Demšar Janez, »Koške« v Brodeh 4, p. Škofja Loka.

Lipe: »Gostilna «pri Ferbaju» je pa res poceni.«

Jaka: »Kako to misliš?«

Lipe: »I no, za 15 dinarjev sem dobil kosilo, kruh, četrt vina in zimsko suknjo.«

Zdravnik: »Pet kavinih žličk tega zdravila mu dajte, preden gre spat.«

Graparca: »Pet? Nemogoče, gospod, imamo samo tri pri hiši.«

KRASNE KODRE

neomejeno trajna pri vlažnem zraku ali potenju dosežejo dame in gospodje brez škarij kodralnik HELA-KODRALOM. Tudi najlepši bučkopf se popelja s Helo, ker je nepotrebna vsaka ondulacija. Velik prihranek na česu in denarju, pospešuje rast las. Vaša podobna Vas bo iznenadila. Takoj po uporabi obilo onduliranih kodrov, krasne frizure. Mnogo zahvalnic. Posebno gledališke umetnice so polne hvale.

Cena 12 Din (3 steklenice 28 Din).

Dr. Nikol. Kemény — Košice — poštni predal 12/233 E. S. R.

Pozor! Še nikoli niste bili tako zadovoljni, kakor bodede v resnici ako si nabavite prvovrstne

Jugo — Luc — Deč

katere izdeluje in popravlja vse te vrste peči edino le domača tvrdka **Jugo — Luc**

Ljubljana, Puharjeva ul. 3

51

Najboljše uspeval. sredstvo. Pred sodnikom je stal delavec, čes, da je v toplekarijo ukradel poseljo. Sodnik: »Zakaj si mu ukradli poseljo?« Obloženec: »Zdravnik mi je rekel, ker je moja žena bolna, naj grem k apotekarju in naj vzamem sredstvo za spanje, sem pa vzel njegovo poseljo!«

Avtomobilist pred sodnikom. — Sodnik: »Torej, kar pet oseb ste povozili v enem tednu?« Avtomobilist: »Ne g. sodnik, samo štiri.« »Kako to?« »Eno sem povozil dvakrat, gosp. sodnik.«

Otročja modrost. Učitelj razlaga malčkom pregovore, med temi tudi pregovor: »Boljše je hranjeno jajce, kot sneden vol.« Učitelj: »Kaj praviš, Jožek, ali je to res?« Jožek: »Ne, gospod učitelj; ako vola snem, mi ostane koža, ta je pa več vredna nego jajce.«

Krivicca se jim godi. »Ata,« vpraša sedemletni paglavček svojega očeta, »ali je res, da dobijo učitelji plačo?« »Seveda dobijo plačo,« odvrne oče. »No, to pa ni prav,« reče tevoljno. »Zakaj naj bi učitelji dobivali plačo, ko moramo vse delo narediti mi učenci.«

koli ne dotakne vencev in šopkov, ki jih mečejo pred njo. Največkrat so jih s hudomušnimi pogledi in kretinami pobrali klovni in čisto začeli z njimi obmetavati občinstvo ali pa so se v nevoljo darovalcev in v radost občinstva sami okitili z njim. Koliko cvetnega dežja, koliko nespametne potrate se je bilo že izvršilo v čast nedostopne krasotice! Nekaj drznejših je bilo poizkusilo slednjič na ta način, da so ji pošiljali šopke neposredno na stanovanje in mačeha jo je morala na vso moč pregovarjati, da jih ni takoj zavrnila.

Vendar so govorili nad občinstvom, da je mogoče videti lepo jahačico zgodaj zjutraj, ko gre v cerkev, oblečena v zelo preprosto, temno obleko, ob času, ko je še ves lep svet v najtrdnjšem spanju.

Moč njene lepote je bila sicer pripravila nekatere do junaškega sklepa, da so jo zalezovali tudi tam; toda kakor hitro je bila to opazila, se ni več prikazala v cerkev. Mrzel jutranji zrak je ohladil vroče glave in zagrenil vsakemu nadaljna zasledovanja.

Tako je živela Nora doslej. A ta noč ji je kruto strgala zavoso z oči in ugasnila ji je zadnja iskrica upanja. — Po tem srečanju ji je bilo jasno, s kako hladnim preziranjem ji je bil on zavrnil njeno pismo.

Tako zaničevanje! Zavrglo jo je srce, ki ji je bilo vse na svetu. Torej ni bil našel prav nobene olajšujoče okoliščine? Niti onega žarka usmiljenja in sočutja ni pokazal, ki bi ji v spomin ogreval srce in ji svetil v tej noči obupa!

Padla je v obup — roke so grabile v temne, črne lase in obraz se je zaril v blazine, kakor da ne more prenesti več najmanjšega bleska luči radi sramote in bolesti.

Burno ji je zavrela kri po žilah; zapuščeno srce je vpilo po omami, po nečem, kar bi moglo izpolniti njegovo praznino.

Kaj ni vedno videla okrog sebe tistih lahkih metuljastih narav, ki so tako veselo frfotale skozi življenje, tako lahko in prostopadno — da, te so pripadale njenemu stanu! Seveda so dokajkrat padli v prah; a vendarle so se zibale po cvetju in so bile vesele in srečne. In ona — tudi njo teptajo v prah, a brez primere z njimi je okusila komaj peno življenja.

Zakaj hoče biti boljša od njih, ko pa jo je pahnila usoda v enak položaj? Čemu naj se trudoma povzpčenja na strmo višino, ki jo bo težko dosegla in na kateri je nikdar ne bo trpel svet? Izgubljena je zanjo vsaka prava življenjska sreča — a živeti hoče brez tega vročega hrepenenja po njej.

To so težke ure, v katerih popolnoma prevladajo razburjena čustva. Tudi najčistejšo dušo skali blato, ki leži na dnu vsake zemeljske narave, če jo razburka tak vihar.

Dolgo je tako ležala Nora, toliko časa, da se je razburjenje poglobilo samo od sebe. Toda šele, ko povoden upade, vidi človek, kako si je vse drugače predstavljal!

Ko je Nora vstala, je bil na njenem obrazu drug izraz. Temneje so ji žarele oči, trmasto je namrdnila ustnice in mesto hladnosti in miru je dobil obraz strahoten izraz. Baš si je hotela naviti še lase, ko so potrkali na njena vrata in ji podali dragocen šopek.

Pralne baržune

barhente, krasne volnene in flanelaste odeje ter rjuhe, dalje nogavice in trikotaže nudi po najnižjih cenah

Oblečilnica za Slovenijo,

Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.

Za praznik Vseh svetnikov.

Cerkev ima svetnike ob vseh časih. Vzemimo za zgled zadnje stoletje. Bilo je mnogo svetnikov, ki so segali še v našo dobo.

L. 1820. je umrl sv. Klemens Heibauer na Dunaju kot neumorni apostol Dunaja.

L. 1824. je umrla Katarina Emerih kot potrpežljiva mučenica svoje dolgotrajne bolezni.

Od l. 1814.—1856. je umrlo 75 blaženih mučnikov po najhujših mukah, prestanih za vero v Anamu in na Kitajskem.

L. 1842. je umrl na Laškem svetni duhovnik blaženi Cottolengo kot požrtvovalen in nesebičen ljubitelj in vzgojitelj zanemarnjenih otrok.

L. 1840. je umrl na križu mučenik in misijonar blaženi Gabriel Perboyre na Kitajskem.

L. 1841. prelil kri za vero na otoku Futuna v Tihem oceanu misijonar blaženi Peter Chanel iz reda maristov.

L. 1847. je umrl lajški brat Blazij Marmolton iz istega reda.

L. 1855.—1862. je umrlo 33 blaženih mučnikov v Anamu in na Kitajskem.

L. 1859. je umrl po neumornem pastirvanju župnik svetnik Vianney v Arsu na Francoskem.

L. 1862. je umrl 24 letni Gabriel iz reda pasijenistov »Alozij našega časa«, kakor ga je imenoval Leon XIII. Bil je pravi angel čistosti in je že proglašen za svetnika.

L. 1861. je prelil kri za vero v Tongkingu blaženi Hermosila s tremi tovariši.

L. 1865. je umrla sv. Magdalena Zolija Barat.

L. 1874. je umrl Franc Maione, berač, neizobražen, pokvečen in ohromel na vseh udih od dolgoletne skrnine. 17 let je bolehal v neapolitanski bolnišnici; bil je kot Job, zgled potrpežljivosti in vdanosti v voljo božjo.

L. 1879. je umrla blažena Bernardka Soubirous, kateri se je brezmadežna tlikokrat prikazala v Lardu.

L. 1884. je umrl v Lincu škof Rudigier v slovesu svetosti.

L. 1886. je pretrpelo okrog 20 bogatih mladeničev mučeniško smrt v Ugandi, v srcu Afrike; proglašeni so za blažene.

L. 1897. je umrla sv. Mala Terezika od Deteta Jezusa.

V Koveji, Zadnji Indiji, na Kitajskem je prelilo samo v 10. stoletju najmanj 40 tisoč katoličanov kri za vero.

Ogromen je obseg spisov in dokazov, ki že čakajo v Rimu na to, da jih sv. stolica preišče in dvigne spet nove in nove svetnike na oltar v čast Cerkve in v vzpodbudo vernikom.

Meh za smeh.

Kuharica: »Dajte mi tucat jajec, toda takih od črnih kokoši.«

Trgovec: »S temi vam pa ne morem postreči. Kako pa naj ločim jajca, ko pa ne vem, kakšne kokoši so jih znesle.«

»Jaz pa«, odvrne navihanka ter jih izbere. Ko plača, jo trgovec prosi za poja-

nilo, kako ve, katera jajca so od črnih ko-koši.

»Najdebelejša«, odgovori kuharica ter zapre vrata za seboj.

*

Peter: »Kaj ima štiri noge in nobenih peroti, pa poskoči tako visoko kot ljubljanski grad?«

Pavel: »Ne uganem.«

Peter: »Mrtev konj.«

Pavel: »Mrtev konj vendar ne more poskočiti!«

Peter: »Saj ljubljanski grad tudi ne!«

*

Franca: »Koliko bi ti dala za take lase kot jih imam jaz?«

Manca: »Ne vem. Koliko pa si ti dala?«

*

Stric: »Ali zna tvoj bratec že govoriti?«

Minka: »Saj mu ni treba. On samo vpije, pa dobi vse, kar bi rad.«

*

Pesnik: »Moja dela bodo brali še čez sto let.«

Prijatelj: »Toliko časa jih pa urednik ne bo držal v predalih.«

*

Huda ženska je stopila v prodajalno ter zahtevala ovratnik za svojega moža. Na vprašanje, katero številko, ni vedela odgovoriti. Kar pomoli trgovcu obe roki pod nos ter pravi: »Zmerite jih. Z obema rokama namreč baš lahko moža zgrabim za vrat.«

»Vse preveč razvajena! Skoraj vas bom moral odvaditi tega, lepota moja. Pa če se ne motim preveč, je bil to grof, ki je gledal iz predelka. A ji ne bo vse skupaj nič pomagalo... tega zdaj ne dobi več, bella donna... zato smo že mi poskrbeli! Zato seveda, je bila dražestna visokost tako nemilostna... no, s časom že še obročunamo.« je pristavil z zaničljivim nasmeškom in vstopil v restavracijsko sobo, da bi tam poplaknil svojo jezo z nekaj kozarci likerjev.

Nora je bila sama. Po neprestanem premikanju je nastopil zdaj popolen mir. A ona ga ni občutila. Še vedno se ji je zdelo, da šumi in hrumi, tolče in drda in drvi ž njo dalje. Še vedno je videla pred seboj njega, tako molččega, tako tihega, tako nepremičnega in hladnega.

To je bila huda noč: ure, v katerih vihar uniči vse in preobrne človeku srce.

Tri leta so minila, odkar je Nora Karstenova po onem prvem nastopu legla v posteljo in ležala na njej kakor danes, uničena od prevelikega telesnega in duševnega napora. Zaslovela je bila po vseh mestih kontinenta; drzni Landolfov proračun se je bil popolnoma obnesel. Njena lepota in njena umetnost sta trdnje nego kdaj združili srečo in uspeh z ravnotežnim podjetjem. Že samo Norino ime je vselej napolnilo cirkus.

Nora pa se je po onem velikem razburjenju polagoma pomirjala. Kakor se duša ne vzdrži na višku sreče, tako tudi v najhujši boleti ne ostane. Z nepremagljivim dejstvom nastopi neki notranji mir, zlasti še, če nam naloži to dejstvo nemirno, delavno življenje, ki zahteva neprestani telesni napor. Telesni napor je najenostavnejše sredstvo proti duševni boli. Norino delo samo na sebi nikakor ni bilo neprijetno zanj; saj je že po svojem očetu podedovala posebno ljubezen do te umetnosti in kot je navadno pri vsa-

kem resničnem talentu, je imela tudi ona veselje do njegovega udejstvovanja in izpopolnjevanja. Občinstvu se je polagoma privadila; ni se menila zanj več, nego le v toliko, da je vedela, da bi ji bržčas nekaj manjkalo, če bi kdaj izostala ploha častitk in pohval, ki je vedno spremljala kot nekaj samo ob sebi umevnega.

Njenim čuvstvom je oče kolikor mogoče prizanašal. Kot poprej, je tudi sedaj ni prav nič pripeljal v stik z ostalo družbo; nikdar ni nastopala drugače ko ob njegovi strani in se ni nikdar udeleževala skupinskih in gledaliških predstav. Strogo se je omejevala le na navadne jahalne vaje in ob prilikah na predvajanje enega ali drugega izmed najimenternejših konj.

Ko se je bilo vrnilo njeno pismo, ne da bi ga bil on odprl, ji je zakravelo srce. A to je bilo še v času, ko je bilo njeno srce skoraj brezčutno od mnogih boleti, ki jih je bilo prestalo. Njegova pisava je bila tako izkažena in vrh tega tako pokrita s poštnimi znaki in žigi, da je niti ni mogla spoznati. — Morda — in v njenem srcu se je vzbudil up — morda pa pisma sploh ni bil dobil v roke! Nora ga je spravila, da bo vsaj potem še razbral iz njega boleti, ki jo edina more opravičiti v njegovih obeh in jo mora opravičiti, njo in njeno življenje. Resno in tiho, zaprta sama vase, se je odrekala pisanemu življenju; ni se vdajala niti najmanjšemu mladostnemu veselju. Kamor je prišla, povsod se ji je laskal mladi moški svet; častilcev je imela vsake vrste in stokrat ji je že zagotavljala njena mačeha, da naj bi bila samo nekoliko bolj dostopna, pa bo namesto enega nezvestega grofa klečala pred njo deset drugih.

A Nora je na to molče odkimala; nikdar ni sprejela koga od svojih častilcev, nikdar ni poletel kak prijazen ali osrčujoč pogled ponosne jahačice v krog gledalcev. Mladi moški svet je pripovedoval, da se ni-

Ko so katoliški župniki pogledali v svoje sv. pis-mo, so pod 21. psalmom, 7. in 8. vrsto našli: »Črv sem in ne človek, ljudem v posmeh in narodu v zasramovanje, vsi, ki me vidijo, se mi rogajo, odpi-rajó gobec in zmagujejo z glavami.« Ko so povprašali pri »najvišjem kraljevem kabinetu«, ali ni tu poma-ta, se je pokazalo, da ima-jo psalmi pri katoličanih drugačne številke kot pri protestantih. — Toda vsi dežela se je smejala.

Volí ga popeljejo pri svetu. Veliki poglavar ple-mena Bokumov v Španski Gvineji hoče letos na je-sen obiskati Evropo in na-praviiti veliko potovanje okoli sveta. Sredstev za potovanje še ni zbral. Zdal je poslal po taboriš-ških svojih podložnikov posebne glasnike, ki zahtevajo od vsakega davko-plačevalca poseben tribut v obliki enega vola. Te vole bo veliki poglavar prodal, izkupiček pa po-rabil za potovanje okoli sveta.

Razumljivo. Gospodič na: »Ali ste bili vi kol mlada deklica tudi tako rejeni, kakor ste zdaj?« Kmetica: »Kaj šel Ne ver-jamele, kako sem bila su-ha in medla; ravno tako griza sem bila kakor ste vi!«

Novi župnik je prvič prišel v neko hišo svoje župnije ter tam vprašal domačega sinčka, koliko je star.

»Baš v nerodnih letih sem,« je ta odvrnil.

»Kako to, nerodnih?« se je začudil župnik.

»Tako, da kadar gre kaj narobe, sem že prestar, da bi jokal, a še premlad, da bi krel.«

Dandanašnja moda. »Ti si pa v resnici potrpatna,« je karal oče svojo hčer, »čemu pa ti bo spet denar?«

»Novo obleko si dam napraviti.«

»Kako to, saj si imela prejšnji teden novo.«

»Seveda. A zdaj je nimam več. Spravila sem jo v omaro, kjer mi jo je mol snedel.«

Joža: »Ko si jo zasnil, ali si ji rekel, da je nisi vreden?«

Miha: »Sem — in pritrčila mi je.«

Štibnikar je šel na ogled po svojem sadovnjaku. Kar opazi, da z neke jablane visi dvoje nag. Pobral je krepelce ter stopil bližje: »Kako se drzneš krasti moja jabolka?«

»Saj ne kradem,« je odvrnil prestrašen fant.

Štibnikar se je še bolj ujezil, ker je fant lagal. »Kaj pa počenjaš gori v drevesu?«

Fant je nekoliko pomolčal, nato pa se odrezal: »Padel sem iz bratovega aeroplana in tu obvisel.«

Mihevka je po daljšem presledku spet prišla k svojemu mesarju. »Pol kilograma govedine. Toda take, da jo bo mogoče jesti.«

Mesar je prikimal, zgovorna žena pa je nadaljevala: »Ne bom pozabila, kakšno meso ste mi dali zadnjič. Bilo je tako trdo, da bi z njim lahko dala čevlje potemplati.«

»Zakaj jih pa niste?« je siknil mesar.

»Saj bi jih,« je dejala Mihevka, »pa niso šli žebli skozi!«

Lipe: »Gostilna «pri Ferbaju» je pa res poceni.«

Jaka: »Kako to misliš?«

Lipe: »I no, za 15 dinarjev sem dobil kosilo, kruh, četrt vina in zimsko suknjo.«

Zdravnik: »Pet kavinih žličk tega zdravila mu dajte, preden gre spat.«

Graparca: »Pet? Nemogoče, gospod, imamo samo tri pri hiši.«

- Siguren nastop -

za amti uspehi! Noste torej primerno čevlje. Pred natavo istih Vam bode najboljši svetovalec samo in-tro-ami cenik s več tisoč slikami, katerega dobite na zahtevo po pošti brezplačno od veletrgovine Štermoek. Pripridili se bode o velikanski izbiri in o s. edoših cenah: od hr. v. Din. 49 toč. št. 171; loka 180 gorski 186 lov.ški 248 gojzerci 259 sport 463. — Garancirano ročni del. Razen t. g. velika zaloga najfinih ših luksuza in čevljev krasne izdelave. Naročila čez Din. 50/- poštne pro. a. Kar ne odgovarja se zamenj a ali vrne denar. Veletrgovina in industrija čevljev Š. Štermoek. Celje, št. 19 Slov.

NAZNANILO

Vsem posestnikom pratičerejem v bližini Škofje Loke ozir. v Poljanski dolini v vednost, da ima podpisani plemenskega MRJASCA za spuščanje. Demšar Janez, »Košk« v Brodeh 4, p. Škofja Loka.

KRASNE KODRE

neomejeno trajne pri vlažnem zraku ali potenju dosežejo dame in gospodje brez škarij kodral s HELA-KODRALOM. Tudi naslepši bubikopf se polepša s Helo, ker je nepotrebna vsaka ondulacija. Velik prihranek na času in denarju, pospešuje rast las. Vaša podoba Vas bo iznenadila. Takoj po uporabi obilo onduliranih kodrov, krasne frizure. Mnogo zahvalnic. Posebno gledališke umetnice so polne hvale.

Cena 12 Din (3 steklenice 28 Din).

Dr. Nikol. Remeny — Košice — poštai predal 12/233 č. S. R.

Pozor! Še nikoli niste bili tako zadovoljni, kakor bode v resnici, ako si nabavite prvovrstne

Jugo — Luc — Peči

katere izdeluje in popravlja vse te vrste peči edino le domača tvrdka **Jugo — Luc**

Ljubljana, Pušarjeva ul. 3

51

Najboljše naspaval. sredstvo. Pred sodnikom je stal delavec, češ, da je v toplekarju ukradel posteljo. Sodnik: »Zakaj ste mu ukradli posteljo?« Obtoženec: »Zdravnik mi je rekel, ker je moja žena bolna, naj grem k apotekarju in naj vzamem sredstvo za spanje, sem pa vzel njegovo posteljo!«

Avtomobilist pred sodnikom. — Sodnik: »Torej, kar pet oseb ste povozili v enem tednu?« Avtomobilist: »Ne g. sodnik, samo štiri.« »Kako to?« »Eno sem povozil dvakrat, gosp. sodnik.«

Otročja modrost. Učitelj razlaga malčkomu pogovore, med temi tudi pogovor: »Boljše je hranjeno jajce, kot sneden vol.« Učitelj: »Kaj praviš, Jožek, ali je to res?« Jožek: »Ne, gospod učitelj; ako vola snem, mi ostane koža, ta je pa več vredna nego jajce.«

Krivica se jim godi. »Ata,« vpraša sedenilecni paglavček svojega očeta, »ali je res, da dobijo učitelji plačo?« »Seveda dobijo plačo,« odvrne oče. »No, to pa ni prav,« reče nevoljno. »Zakaj naj bi učitelji dobivali plačo, ko moramo vse delo narediti mi učenci.«

koli ne dotakne vencev in šopkov, ki jih mečejo pred njo. Največkrat so jih s hudomušnimi pogledi in kretinami pobrali klovni in često začeli z njimi obmetavati občinstvo ali pa so se v nevoljo darovalcev in v radost občinstva sami okitili z njim. Koliko cvetnega dežja, koliko nespametne potrate se je bilo že izvršilo v čast nedostopne krasotice! Nekaj drznejših je bilo poizkusilo slednjič na ta način, da so ji pošiljali šopke neposredno na stanovanje in mačeha jo je morala na vso moč pregovarjati, da jih ni takoj zavrnila.

Vendar so govorili nad občinstvom, da je mogoče videti lepo jahačico zgodaj zjutraj, ko gre v cerkev, oblečena v zelo preprosto, temno obleko, ob času, ko je še ves lep svet v najtrdnem spanju.

Moč njene lepote je bila sicer pripravila nekatere do junaškega sklepa, da so jo zalezovali tudi tam; toda kakor hitro je bila to opazila, se ni več prikazala v cerkev. Mrzel jutranji zrak je ohladil vroče glave in zagrenil vsakemu nadaljna zasledovanja.

Tako je živela Nora doslej. A ta noč ji je kruto strgala zavos z oči in ugasnila ji je zadnja iskrice upanja. — Po tem srečanju ji je bilo jasno, s kako hladnim preziranjem ji je bil on zavrnil njeno pismo.

Tako zaničevanje! Zavrglo jo je srce, ki ji je bilo vse na svetu. Torej ni bil našel prav nobene olajšujoče okoliščine? Niti onega žarka usmiljenja in sočutja ni pokazal, ki bi ji v spomin ogreval srce in ji svetil v tej noči obupa!

Padla je v obup — roke so grabile v temne, črne lase in obraz se je zaril v blazine, kakor da ne more prenesti več najmanjšega bleska luči radi sramote in bolesti.

Burno ji je zavrela kri po žilah; zapuščeno srce je vpilo po omami, po nečem, kar bi moglo izpolniti njegovo praznino.

Kaj ni vedno videla okrog sebe tistih lahkih metuljastih narav, ki so tako veselo frfotale skozi življenje, tako lahkotno in prostopašno — da, te so pripadale njenemu stanu! Seveda so dokajkrat padli v prah; a vendarle so se zibale po cvetju in so bile vesele in srečne. In ona — tudi njo teptajo v prah, a brez primere z njimi je okusila komaj peno življenja.

Zakaj hoče biti boljša od njih, ko pa jo je pahnila usoda v enak položaj? Čemu naj se trudoma povzpenja na strmo višino, ki jo bo težko dosegla in na kateri je nikdar ne bo trpel svet? Izgubljena je zanj vsaka prava življenjska sreča — a živeti hoče brez tega vročega hrepenenja po njej.

To so težke ure, v katerih popolnoma prevladajo razburjena čustva. Tudi najčistejšo dušo skali blato, ki leži na dnu vsake zemeljske narave, če jo razburka tak vihar.

Dolgo je tako ležala Nora, toliko časa, da se je razburjenje poleglo samo od sebe. Toda šole, ko povodenj upade, vidi človek, kako si je vse drugače predstavljal!

Ko je Nora vstala, je bil na njenem obrazu drug izraz. Temneje so ji žarele oči, trmasto je namrdnila ustnice in mesto hladnosti in miru je dobil obraz strahoten izraz. Baš si je hotela naviti še lase, ko so potrkali na njena vrata in ji podali dragocen šopek.

Pralne baržune

barhente, krasne volnene in flanelaste odeje ter ruha, dalje nogavice in trikotaje nudi po najnižjih cenah

Gblačilnica za Slovenijo,

Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.

Najuspešnejše sredstvo za rezo domače živali je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevila zahvalna pisma! Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotovža), Ljubljana, Mestni trg 4.

Prodajalce posrednikov iščemo

proti dobri plači. — Javiti se TEHNA družbi - LJUBLJANA, Mestni trg 25/1

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Ročna slamoreznica

ceno napredaj. Tomašev 58.

Čevljarški vajenec

se sprejme. Stanovanje in hrana v hiši. Drugo po dogovoru. Gostisa Ivan, Sinja gorica 23, Vrhnika.

Krojaškega vajenca

z dobro šolsko izobrazbo, ki ima res veselje do tega obrta sprejemem Kopar Stanko, Dravljice 7 pri St. Vid nad Ljubljano.

Hrastovih

čevljarstev, češnjavih in javorjevih desk, subih, kupim večjo množino proti takojšnjemu plačilu. Henrik Bitene, mizarstvo, Vižmarje, St. Vid nad Ljubljano.

Slivovka

pristno, domače, 1 in 2 krat žgano, ter brinjeve jagode kupim. Ponudbe na upravo Domoljuba pod „Slivovka“ št. 11919.

Fižol

suhe gobe, maslo, sir kupim. Ponudbe pod št. „10a“ št. 12034 na „Domoljuba“.

Suhe gobe

plačam po najvišji dnevni ceni. A. Skubic, Ljubljana, Sv. Florjanska ulica 30.

Puhasto perje

kg po 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po Din 130— in čist beli puh kg Din 300—. L. Brozović, kemična čistilna perja, Zagreb, Ilica 82.

Želod

divji kostanj, bukov žir, seme akacije, javorja, jelove storže plača najbolje FRUCTUS, Ljubljana, Krekov trg 10/1.

Mizarški vajenec

in pomočnik se sprejme. Jos. Kunčič, St. Vid nad Ljubljano.

Vajenec čevljarstev obrtise sprejme takoj ali pozneje brezplačno in samo od dobrih, poštenih staršev. Uprava Domoljub pod št. „Čevljarstva“ št. 117-8.

Vajenca krepkega, sprejme pri prosti oskrbi v učenje Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo.

Čevljarstev vajenca

sprejemem z vsó oskrbo. Viljem Nahligl, Zg. Jarše pri Kamniku.

Kravarja srednjih let, treznega, vestnega, poštenega se sprejme takoj na večje poselstvo. Naslov pri upravitelstvu pod št. 12204

Koleselj, labek ima ceno napredaj. Lojze Ambrožič, Dobrova pri Ljubljani.

Vajenca za pekarsko obrt sprejemem. Hrana in stan v hiši. Drugo po dogovoru. Karol Bele, pekarski mojster, Rožna dolina c. II., št. 14, p. Vič.

Redni pouk

v krojnem risanju in prirobovanju damskih oblek za dom in poklice se vrši pri strokovno izprašani učiteljici ter lastnici modnega salona Roza Medved, Ljubljana, Mestni trg 24-III, nasproti Magistrata.

Kmečko dekle

pridno za domače kmečko delo sprejme Iv. Štrukelj, Pržanj 2 p. St. Vid nad Ljubljano.

Krema Leodor

ima štiri možnosti uporabe:

Pri solčnih opeklinah, izvrstno hladi krema Leodor vneto kožo.

Pri ubodu mrčesa prepreči krema Leodor, da bi namazana bolečo oteklo ter srbečico.

Kot podlaga za puder je krema Leodor s svojim nežnim vonjem izvrstno sredstvo.

Rudečim rokam in nelepri koži, da snežnobela krema Leodor ono lepo barvo, katero si želi vsaka odlična dama. Tuba kreme Leodor stane Din 34.50, mala tuba Din 9 — in pripadajoče Leodor-milo Din 8.— komad. Dobi vs povsod, kjer prodajajo Chlorodont-proizvode. 57

Največja zaloga instrumentov na Gorenjskem

Ivan Savnik, Kranj 12

Velika izbira Lubasovih in drugih harmonik, orglic, violin, kitar itd. itd. Strune vseh vrst, Gramofoni od Din 65— naprej. Na zalogi zadnje slovenske plošče razni plesni komadi itd. po Din 12—, 26—, 36—, in 50—. Pr dilte, pričajate se! Razpošiljamo po celi državi. Popise plošč pošljemo na zahtevo zastoj!

Prirobovalni tečaj

moških, damskih oblek in perile. Pričetek 8. nov. 1929. Revnejšim znižano. Ugodni plačilni pogoji. **Krojno učilšče - Ljubljana - Starti trg 19**

Pozor, gozdarji in tesači!

Naznanjam, da imam vedno v zalogi najboljša plankače in sekire. Pošiljam po pošti. Cena nizka. **KRMELJ MATEVŽ** — Log, pošta Škofja Loka.

Kupujem fižol

suhe gobe, orehe, kuhano maslo — priporočam vedno sveže žgano kavo, čaj, konjak, rum in drugo špecerijo ter vsakovrstne okove. **JOS. JAGODIČ** — CELJE, Glavni trg.

Edino najboljši

šivalni stroji in pletilni švic. „Dubied“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Grizner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika. Pouk v voženju brezplačno. neVroč a garancija

Prvovrstna glasbila direktno iz **TOVARNE** oziroma tovara skladišča Velik ilustrovani **CENIK**

dobite zastoj. Zahtevajte ga pri največji razpošiljalnici glasbil v Jugoslaviji

MEINEL I HEROLD

trgovnica glasbil, gramofonov in harmonik podružnica MARIBOR št. 102-B

Violone . . .	od Din 95' dalje
Tamburica . . .	98' "
Mandolina . . .	136' "
Trube . . .	305' "
Gramofon . . .	345' "
Ročne harmonike	od Din 85' "

GORENJCI!

Ne delajte si nepotrebnih stroškov pri nakupu jezenskega in zimskega blaga, pohitite v

Radovljico in na Bled

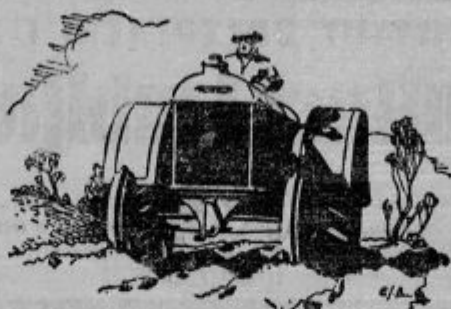
VINKO SAVNIK-U

Tam boste ravno tako postreženi, kakor v Kranju in Ljubljani, torej ne zamudite prilike ogledati si bogato zalogo modernih vzorov.

Cene zastonj nizke, kakor v vsaki veliki trgovini. Le en sam posej! In poplačan je Vaš trud!

Ali ste že poravnali naročnino?

Novi Fordson traktor

Stari Fordson traktor je bil v stanju izvršiti vsako delo na Vašem posestvu, hitro in dobro. Zmanjšal je stroške vsled svoje prikladnosti ter z ozirom na to, da ste zamogli izrabiti z njim vsak trenutek ugodnega vremena.

Novi Fordson bode izvršil vsa ta dela boljše in hitrejša, ker je v marsičem izpremenjen in izboljšan ter ima v glavnem tudi močnejši motor. Z ozirom na to bode v stanju orati z istimi vzdrževalnimi stroški, tudi s tobrazdnim plugom.

Važne izboljšave

Večja moč. Stroj novega Fordsona razvija 30 konjskih sil. Obratni stroški so ostali torej neizpremenjeni.

Lažji samopogon — vsled posebne samopogonske sklopke na magnetu.

Izboljšan razplinjač.

Izboljšano menjalno gonilo.

Magnetno vžiganje pripomore k poznani enostavnosti Fordsona. Pri samopogonu se kasno vžiganje avtomatično vstavi, s čimur se izogne marsikateri nežgodi.

Izdatno hlajenje vsled centrifugalne črpalke in izboljšanega hladiča

Cena Din. 51.500.—

Zahtevajte brezplačno predvedbo voza
po Vašem najbližjem zastopniku.

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite najboljše in najcenejše pri stari, priznani tvrdki H. SUTTNER, LJUBLJANA

Največja in najsolidnejša razpošiljalnica - Razpošilja v vse kraje tu- in tujemstva
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici znamk IKO, OMIKO, AXO

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK!

H. Suttner-Ljubljana 1

**Prešernova
ulica 4**

(poleg Frančiškanske cerkve)

China srebrno jedilno
orodje s 50 letno pismeno
tovarniško garancijo

China srebrno jedilno
orodje s 50 letno pismeno
tovarniško garancijo

**Prešernova
ulica 4**

(poleg Frančiškanske cerkve)

Poročni prstani

**F. Čuden
Ljubljana**

Prešernova ulica Štev. 1

Ne pozabite

da kupite razno manufakturno blago za jesen in zimo

najceneje

v trgovini,

Anton Savnik-a v Škofjiloki

Gotove obleke in površne suknje!

Da ustrezem mojim odjemalcem in jih obvarujem nepotrebnih potov in stroškov, sem vpeljal nov način prodaje oblačilnega blaga. Vsak, kateri nima svojega krojača, ali ni z njim zadovoljen, lahko pri meni izbere blago — in dobi v 6 dneh zgotovljeno obleko po najnovejši modi, ali pa po svojem okusu. Cena gotovi obleki bo cenejša, kot povsod drugod — za to jamčim. Jamčim pa tudi za dobro izdelavo in dobro podlago! Vpeljal sem tudi vse vrste usnja — po znižani ceni. Pridite in prepričajte se.

IVAN A. GROSEK

trgovina z mešanim blagom — TREBNJE

☛ V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«! ☛

LJUBLJANA: Dunajska c. 1 a „Petovia“
MARIBOR: Gosposka ul. 17
CELJE: Aleksandrova c. 1
PTUJ: Slovenski trg „Petovia“

Zadružna Gospodarska banka d. d. v Ljubljani

Brzjavni naslov: Gospobanka

(Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. — Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000,000.—, vloge nad 400 mil.

Podružnice:

Bled, Celje, Dlakovo, Kočevje, Kranj, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Sibenik

Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod ugodnimi pogoji.